

Uchwała Nr 181/2003
Rady Miasta Siemianowic Śląskich
z dnia 25 września 2003 r

w sprawie: **przyjęcia informacji nt. "Ocena stanu bezpieczeństwa w mieście ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania Straży Miejskiej"** ..

Na podstawie art. 4 ust.1 pkt 15 w związku z art. 12 pkt 4 oraz art.92 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 05 czerwca 1998 r o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. Nr 142 z 2001 roku , poz. 1592 wraz z późniejszymi zmianami)

Rada Miasta Siemianowic Śląskich
uchwała:

§ 1

Przyjąć informację Prezydenta Miasta na temat „Ocena stanu bezpieczeństwa w mieście ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania Straży Miejskiej”.

§ 2

Zobowiązać Prezydenta Miasta Siemianowic Śląskich do przedstawiania Radzie Miasta rocznych informacji o stanie bezpieczeństwa w mieście.

§ 3

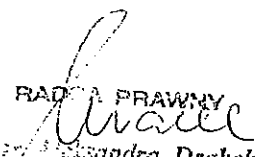
Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Siemianowic Śląskich.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZACY
RADY MIASTA

Jacek Rzepczyk

RADCA PRAWNY

Aleksandra Drabek
Ks - 1759

**OCENA
STANU BEZPIECZEŃSTWA
W MIEŚCIE
ZE SZCZEGÓLNYM
UWZGLĘDNIENIEM
FUNKCJONOWANIA
STRAŻY MIEJSKIEJ**

Siemianowice Śląskie 2003 r.

Spis treści

	Strona
I Wprowadzenie	3
II Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności	6
III Funkcjonowanie Straży Miejskiej	13
Działalność Straży Miejskiej w ocenie innych instytucji	21
IV Komenda Miejska Policji	24
V Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej	33
VI Ośrodek Zamiejscowy Prokuratury Rejonowej Katowice z siedzibą w Siemianowicach Śląskich	48
VII Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej, Pogotowie Ratunkowe	50
VIII Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	53
IX Zarząd Placówek Oświatowych i Żłobków	56
X Stowarzyszenia działające na terenie miasta na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa	62
XI Wnioski	67

I. WPROWADZENIE.

Za bardzo istotny wskaźnik stanu bezpieczeństwa należy uznać poczucie bezpieczeństwa. Przeobrażenia przemysłu ciężkiego i wydobywczego w dalszym ciągu mają wyraźny wpływ na proces ubożenia naszych mieszkańców, a tym samym na szeroko pojęte bezpieczeństwo. Konieczność znalezienia nowych źródeł utrzymania, pozwalających przetrwać rodzinom, wymaga poszukiwania wszelkich form zatrudnienia także i przez te kobiety, które w tradycyjnym układzie odpowiadały za funkcjonowanie gospodarstwa domowego. Odbija się to istotnie na ilości czasu poświęconego dzieciom i ich potrzebom. Obniża się zatem poziom kontroli społecznej odnośnie wszystkich jednostek funkcjonujących w rodzinie, sąsiedztwie czy wreszcie społeczności lokalnej, zamieszkujących, określone osiedle czy dzielnicę miasta. To oczywiście jeden z możliwych i prawdopodobnych warunków wzrostu zachowań uznawanych w skrajnych przypadkach za przestępcze, nie tylko przez daną społeczność, ale także przez prawo.

Tolerancja dla nawet najdrobniejszych przejawów niewłaściwego zachowania naruszającego podstawowe zasady współżycia, a tym bardziej dla zachowań niezgodnych z prawem (wykroczenia, a szczególnie przestępstwa), prowadzi do ich liczbowego wzrostu i nasilenia jakościowego. U podłoża wielu groźnych przestępstw, a także innych przejawów dewiacji społecznej najczęściej występuje lekceważenie i brak odpowiedniej reakcji na wcześniejsze przejawy nieposzanowania obowiązujących norm (szczególnie prawnych).

Zagrożenia występujące w Siemianowicach Śląskich podzielić można na następujące kategorie :

- zagrożenia działalnością zorganizowanych grup przestępczych. Choć jest ono stosunkowo rzadkie w całej liczbie przestępstw, to jednak ze względu na charakter popełnianych przestępstw stanowi bardzo poważne zagrożenie i istotnie oddziałuje na poczucie bezpieczeństwa (zagrożenia),
- zagrożenia ze strony innych osób (niezorganizowanych, występujących indywidualnie lub w grupach wieloosobowych) przejawiające się przede wszystkim w zachowaniach naruszających normy prawa karnego (wykroczenia i przestępstwa) lecz także w zachowaniach wynikających np. z uzależnień (alkohol, narkotyki),
- zagrożenia różnymi patologiami społecznymi, a szczególnie alkoholizmem i narkomanią. Problemy te wiążą się ze społecznym zasięgiem alkoholizmu

- i narkomanii, np. poprzez „wciąganie” w zakres problemów alkoholika czy narkomana dalszych osób, w szczególności członków rodziny i społeczności sąsiedzkiej,
- zagrożenia komunikacyjne (zarówno w odniesieniu do pieszych jak i zmotoryzowanych) stanowiące następstwa przekraczania przepisów ruchu drogowego, jak i niewłaściwych rozwiązań komunikacyjnych,
 - zagrożenia dla dzieci i młodzieży wynikające w szczególności z zaniedbań rodzinnych, wychowawczych, działalności sekt oraz patologii społecznych,
 - zagrożenia losowe : pożary, powodzie, katastrofy, poważne naruszenia równowagi środowiska naturalnego,
 - zagrożenia sanitarno – higieniczne i weterynaryjne ze strony nie pilnowanych zwierząt (szczególnie agresywnych lub chorych), brudu, możliwości korzystania z niekontrolowanych zbiorników wodnych lub źródeł wody,
 - zagrożenia specjalne odczuwalne wyłącznie przez pewne kategorie osób ze względu na ich stan zdrowia lub wiek (niepełnosprawni, osoby niedołążne, w podeszłym wieku, chore a także inne osoby wymagające specjalnej troski).

Wymienione zagrożenia bezpieczeństwa są ze sobą ściśle powiązane. Do wyraźnej poprawy sytuacji w zakresie bezpieczeństwa w mieście mogą więc doprowadzić wyłącznie wspólne, systematyczne i skoordynowane działania służb miejskich i państwowych, rozmaitych instytucji i organizacji. Fundamentalne znaczenie dla poprawy stanu bezpieczeństwa, oprócz służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, ma również informowanie i aktywizacja mieszkańców naszego miasta.

Zaufanie mieszkańców do wszelkich przedsięwzięć, w zakresie podniesienia stanu bezpieczeństwa, stanowi jeden z podstawowych warunków aby skutecznie działać w tym zakresie. Chodzi tu szczególnie o sprawy najbardziej widoczne, a więc najczęściej najprostsze, jak szybka reakcja na wezwanie, stała gotowość niesienia pomocy, konsekwencja w wykonywaniu zadań.

Ważną rolę w kwestii bezpieczeństwa spełniają działania zmierzające do usuwania przyczyn zagrożeń; są nimi przede wszystkim długofalowe działania prewencyjne i wychowawcze prowadzone w sposób ciągły.

Istotne znaczenie w zakresie ograniczania zagrożeń bezpieczeństwa ma widoczna obecność służb porządkowych (wszelkiego rodzaju) działających w sposób skoordynowany, a także szybka naprawa szkód wyrządzonych w trakcie

zachowań stanowiących naruszenia prawa. Oba te elementy działania powodują zniechęcenie naruszających prawo, ich wypieranie z obszarów nagannej aktywności, a w przypadku działania w grupach wieloosobowych – np. grupy przestępcze, wandalii itp. - do ich rozpraszania.

Stan bezpieczeństwa nie jest zjawiskiem stałym. Sytuacja, w której człowiek może całkowicie wykluczyć niebezpieczeństwo nie jest możliwa. Jedynie poprzez odpowiednią, wcześniej przygotowaną ochronę, może on w mniejszym lub większym stopniu przewidzieć kiedy owo niebezpieczeństwo może przerodzić się w zagrożenie i rozpocząć działania zamierzające do jego zniwelowania.

Zagwarantowanie swojej społeczności warunków zapewniających akceptowalny przez nią poziom bezpieczeństwa jest zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem jednym z najważniejszych zadań każdej władzy, także samorządowej.

Przedstawiona „Ocena stanu bezpieczeństwa w mieście ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania Straży Miejskiej” dotyczy okresu roku 2002 oraz I połowy 2003 r., i oparta jest na materiałach opracowanych przez:

- Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miasta,
- Straż Miejską,
- Komendę Miejską Policji,
- Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej,
- Kierownika Ośrodka Zamiejscowego Prokuratury Rejonowej Katowice Centrum – Zachód z siedzibą w Siemianowicach Śląskich ,
- Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej,
- Pogotowie Ratunkowe,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zarząd Placówek Oświatowych i Żłobków,
- Stowarzyszenia działające na terenie miasta na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa.

II. WYDZIAŁ ZARZĄDANIA KRYZYSOWEGO I OCHRONY LUDNOŚCI

Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miasta Siemianowic Śląskich odgrywa szczególną rolę w mieście – jest koordynatorem działań wszystkich instytucji i stowarzyszeń zajmujących się bezpieczeństwem na zasadach partnerskiej współpracy.

Do podstawowych zadań Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miasta Siemianowic Śląskich w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców należą między innymi:

- określanie zagrożeń związanych z rozwojem cywilizacyjnym lub siłami natury;
- opracowywanie planów w zakresie zapobiegania, przygotowania, reagowania kryzysowego i odbudowy;
- współdziałanie z Policją, Państwową Strażą Pożarną oraz innymi podmiotami w realizacji zadań na rzecz ochrony ludności;
- koordynowanie działań w zakresie logistycznego zabezpieczenia prowadzonych akcji ratowniczych;
- przygotowanie i zapewnienie działania systemu wczesnego ostrzegania i alarmowania ludności;
- zorganizowanie i utrzymywanie systemu łączności na potrzeby zarządzania kryzysowego.
- organizowanie pracy i nadzorowanie Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz integrowanie istniejących tam systemów monitorowania zagrożeń;

Są one realizowane na bieżąco i w miarę potrzeb.

W Wydziale Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności istnieje Plan Reagowania Kryzysowego. Jest to dokument ciągle i na bieżąco uaktualniany. Zawiera wszystkie niezbędne informacje na temat występujących w mieście zagrożeń zarówno tych, które już zaistniały jak i tych, które mogą ewentualnie zaistnieć oraz procedury postępowania w przypadku wystąpienia któregoś z zagrożeń. Dokument zawiera także adresy i numery telefonów służb, jednostek organizacyjnych, instytucji, podmiotów gospodarczych, itp., w których może wystąpić zagrożenie jak i tych, które biorą udział w akcjach ratowniczych.

W ostatnim 1,5 rocznym okresie czasu Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności zabezpieczał logistycznie lub koordynował takie z większych akcji, jak:

- katastrofa budowlana przy ul. Michałkowickiej, gdzie na skutek nadmiaru nagromadzonego na dachu budynku śniegu i wyszabrowania wewnętrznych elementów konstrukcji nastąpiło zawalenie się szczytowej ściany obiektu – przystąpiono do natychmiastowego zabezpieczenia terenu, a w następnej kolejności do natychmiastowej rozbiórki budynku;
- zderzenie się dwóch samochodów ciężarowych z zablokowaniem drogi krajowej DK-4 przez 2 bele blachy o ciężarze 12 ton każda stanowiące ładunek jednego z samochodów – zabezpieczono miejsce wypadku, wyznaczono objazdy, przystąpiono do likwidacji zatoru – konieczne było sprowadzenie z sąsiedniego miasta odpowiedniego specjalistycznego sprzętu;
- zapadlisko na osiedlu mieszkaniowym „Tuwim” w postaci leja o głębokości ok. 7–8 m i średnicy ok. 5–6 m, stanowiące zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców tego osiedla – teren wokół miejsca zdarzenia został natychmiast po zgłoszeniu zabezpieczony przed wstępem osób postronnych, zostały poczynione przygotowania do uruchomienia procedury ewentualnej ewakuacji mieszkańców z okolicznych budynków, a następnie po konsultacji z specjalistami, między innymi z Okręgowego Urzędu Górniczego, przystąpiono do zasypania zapadliska sprowadzonym z „Haldex-u specjalnym łupkiem kamiennym;
- zawalenie się płotu na ul. Kapicy – zabezpieczenie terenu i monitorowanie procedury jego demontażu;
- demonstracje pracowników Huty „Jedność” S.A., „Hanki” oraz Ruchu Obrony Bezrobotnych – monitorowanie ich przebiegu;
- falszywe alarmy o podłożeniu ładunków wybuchowych – zabezpieczenie zagrożonego terenu, ewakuacja osób tam przebywających, sprowadzenie w razie konieczności saperów z jednostki specjalistycznej;
- nieodpowiedzialne użycie przez uczniów gazu łzawiącego w Zespole Szkół Sportowych, gdzie konieczne było przewiezienie do chorzowskiego szpitala 24 poszkodowanych osób – załatwienie transportu w/w poszkodowanych;
- rozlanie ok. 1 litra rtęci w Parku „Górnik” – zabezpieczenie skażonego terenu, usunięcie rtęci oraz monitorowanie procedury rekultywacji skażonej gleby;
- likwidacja 90 kg rtęci przechowywanej w jednej z prywatnych posesji;

- cała seria zgłoszeń o znalezieniu przesyłek niewiadomego pochodzenia z podejrzeniem o węglika – uruchomienie specjalistycznych procedur stosowanych w takich przypadkach – w jednej z sytuacji umieszczenie dwóch poszkodowanych osób na obserwacji w szpitalu zakaźnym.

W strukturze organizacyjnej Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności znajduje się Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego. Głównym celem jego utworzenia był zamiar umiejscowienia w jednym miejscu dyspozytorów głównych jednostek ratowniczych w mieście takich jak: dyspozytor – dyżurny Państwowej Straży Pożarnej, dyspozytor – dyżurny policji, dyspozytor medyczny oraz dyżurny – dyspozytor miasta. Tak zintegrowane centrum dyspozytorskie miało stworzyć warunki do sprawnego i szybkiego obiegu informacji o zdarzeniach, natychmiastowe podejmowanie działań oraz sprawną ich koordynację i szybką ich realizację.

Z końcem 2002 roku udało się po prawie dwóch latach, decyzją nowego Prezydenta Miasta, przenieść do nowej siedziby MCZK zlokalizowanej w budynku Komendy Miejskiej PSP przy ul. Pułaskiego 2, dyspozytora – dyżurnego miasta, który dotychczas dyżurował w budynku Urzędu Miasta przy ul. Jana Pawła II 10.

Na dzień dzisiejszy Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego, funkcjonuje w składzie: dyspozytor – dyżurny miasta oraz dyspozytor – dyżurny Państwowej Straży Pożarnej. Najprawdopodobniej w najbliższym czasie uda się sfinalizować zamiar umieszczenia w Centrum dyspozytora medycznego, natomiast w wyniku planowanej adaptacji, między innymi do tego celu, Szkoły Podstawowej Nr 7, umieszczenie w budynku szkoły zespołu ratownictwa medycznego. Niestety niemożliwe ze względów formalnych okazało się przeniesienie do centrum dyspozytora – dyżurnego policji. Aktualny adres i numery telefonów MCZK zostały rozpowszechnione wśród mieszkańców poprzez publikacje w prasie, w telewizji regionalnej, w internecie oraz poprzez akcję ulotkową zorganizowaną we współpracy z administratorami budynków mieszkalnych. Daje się wyraźnie zauważyć, że w I półroczu 2003 r. (749 zgłoszonych interwencji) w porównaniu z okresem całego roku 2002 (520 zgłoszonych interwencji) bardzo wyraźnie wzrosła ilość interwencji zgłaszanych do dyżurnych Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Świadczy to o tym, że mieszkańcy Siemianowic Śląskich powoli przyzwyczajają się do istnienia w mieście instytucji, do której można mieć zaufanie i gdzie można zgłaszać wszystkie zagrożenia oraz poważniejsze bolączki dnia codziennego.

Interwencje i zgłoszenia najczęściej dotyczą takich spraw jak:

- awarie wodociągowe, gazowe, windowe,
- kradzieże pokryw studzienek kanalizacyjnych i deszczowych,
- kradzieże torów wąskotorówki;
- kradzieże kabli telefonicznych;
- zniszczenia i dewastacje mienia (*latarnie, wiaty autobusowe, kosze na śmieci, znaki drogowe, budynki, ścieżki rowerowe, itp.*);
- niesprawne sygnalizacje świetlne;
- zapadliska w chodnikach i jezdni;
- rozlany olej, smoła na jezdni;
- zakłócenia ciszy nocnej mieszkańców;
- zakłócenia porządku publicznego przez grupy młodzieży;
- konieczność zlikwidowania rojów os lub pszczół;
- zagrożenia spowodowane przez siły natury jak silne wiatry, ulewne deszcze;
- informacje o utrudnieniach związanych z warunkami zimowymi.

Wszystkie zgłoszone do MCZK sprawy i interwencje znajdują swój dalszy ciąg, czyli są przekazywane bezpośrednio do merytorycznego załatwienia do zajmujących się poszczególnymi sprawami służb oraz wydziałów urzędu miasta. Tam załatwiane są w miarę możliwości jak najszybciej, bez zbędnej zwłoki. Ponadto planowane jest poszerzenie zadań dyspozytora – dyżurnego miasta o dysponowanie Strażą Miejską, co w znaczny sposób usprawni jej funkcjonowanie poprzez np. pojawienie się dodatkowych patroli na terenie miasta. Biorąc pod uwagę powyższe należy mieć nadzieję, że takie działanie Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego będzie powodem sukcesywnego wzrostu poczucie bezpieczeństwa w w/w zakresie wśród mieszkańców Siemianowic Śląskich.

Należałoby także wspomnieć o innych działaniach Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności mających na celu zapobieganiu zagrożeniom.

Są to przykładowo takie działania jak:

- zorganizowanie przy współpracy:
 - Forum Równych Szans i Praw Kobiet i Mężczyzn na Miasto Siemianowice Śląskie,
 - Siemianowickiego Stowarzyszenia Kupców,
 - Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - Siemianowickiego Stowarzyszenia Pomocy Ofiarom Przestępstw,

- Komendy Miejskiej Policji w Siemianowicach Śląskich, cieszącego się dużym powodzeniem szkolenia „**Bezpieczne Miasto – Bezpieczna Kobieta**”, którego ideą przewodnią było podniesienie poziomu świadomości i poczucia bezpieczeństwa kobiet z terenu miasta Siemianowic Śląskich zawierające elementy edukacji wiktymologicznej, prawnej i ćwiczeń samoobrony;
- coroczne organizowanie konkursów plastycznych nt. pracy i działalności straży pożarnej oraz występowania zagrożeń, w których chętnie uczestniczą dzieci i młodzież z siemianowickich szkół, ośrodków kultury i ośrodków terapeutycznych osiągając sukcesy na szczeblu wojewódzkim tych konkursów;
- współorganizowanie z Komendą Miejską Policji konkursu dla dzieci „Bezpieczne wakacje”;
- opracowanie w porozumieniu z KM PSP, wydrukowanie i rozprowadzenie do wszystkich spółdzielni mieszkaniowych i administracji 2000 szt. graficznych ulotek informacyjnych apelujących do mieszkańców o prawidłowe parkowanie samochodów na parkingach i drogach dojazdowych do bloków na terenie osiedli mieszkaniowych w celu umożliwienia odpowiednim służbom prowadzenia ewentualnych akcji ratowniczych.

Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 18 kwietnia 2002 r o stanie klęski żywiołowej (*Dz. U. Nr 62 / 2002, poz.558 wraz z późniejszymi zmianami*) oraz wynikającym z niej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2002 r w sprawie sposobu tworzenia gminnego zespołu reagowania, powiatowego i wojewódzkiego zespołu reagowania kryzysowego oraz Rządowego Zespołu Koordynacji Kryzysowej i ich funkcjonowania (*Dz. U. Nr 215 / 2002 , poz.1818*), Zarządzeniem Nr 213 Prezydenta Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 25 czerwca 2003 r został powołany Miejski Zespół Reagowania Kryzysowego, którego szefem jest Prezydent Miasta Siemianowic Śląskich, zaś zastępcami Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Siemianowicach Śląskich, Komendant Miejski Policji w Siemianowicach Śląskich, Naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miasta Siemianowic Śląskich. Zespół składa się z grup roboczych o charakterze stałym takich jak grupa planowania cywilnego i grupa monitorowania, prognoz i analiz oraz grup roboczych o charakterze czasowym takich jak grupa operacji i organizacji działań, grupa zabezpieczenia logistycznego, grupa opieki zdrowotnej i pomocy socjalno – bytowej. W skład grup roboczych wchodzi osoby zatrudnione w urzędzie miasta, w jego jednostkach organizacyjnych oraz w jednostkach stanowiących aparat pomocniczy kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży.

W skład w/w grup mogą wchodzić również, w zależności od potrzeb, specjaliści eksperci, osoby zaufania społecznego, przedstawiciele organów administracji publicznej lub społecznych organizacji ratowniczych.

Do zadań Zespołu należą w szczególności:

- koordynacja działań zmierzających do zapobiegania zagrożenia życia i zdrowia ludzi,
- monitorowanie występujących klęsk żywiołowych i prognozowanie rozwoju sytuacji, a także zwalczanie i usuwanie ich skutków,
- realizowanie procedur i programów reagowania kryzysowego,
- opracowywanie i aktualizowanie planów reagowania kryzysowego,
- planowanie wsparcia organów kierujących działaniem,
- przygotowanie warunków umożliwiających koordynację pomocy humanitarnej,
- realizowanie polityki informacyjnej związanej z sytuacją kryzysową.

Z powyższych informacji, mogłoby się wydawać, że w zakresie bezpieczeństwa, zadania Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności pokrywają się z zadaniami Miejskiego Zespołu Reagowania Kryzysowego. W rzeczywistości Wydział zajmuje się bieżącymi zagrożeniami dnia codziennego, natomiast Zespół w pełnym zakresie rozpoczyna swoje działanie w tzw. stanie pełnej gotowości, czyli w przypadku zaistnienia zagrożenia lub wystąpienia zdarzenia o znamionach klęski żywiołowej, katastrofy lub awarii technicznej.

W ten sposób tworzy się pełna gotowość reagowania odpowiednich służb w przypadku wystąpienia każdego rodzaju zagrożenia i niebezpieczeństwa na terenie miasta.

Najbliższym zadaniem Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w mieście jest doprowadzenie do wprowadzenia systemu stanowisk koordynacji działań służb i organizacji ratowniczych w oparciu o Miejskie Centrum Ratownicze. Służyć temu będzie budynek Szkoły Podstawowej Nr 7, w której docelowo będą się mieścić:

- Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miasta Siemianowic Śląskich,
- Miejski Zespół Reagowania Kryzysowego,
- zespoły wyjazdowe karetek pogotowia ratunkowego,
- Straż Miejska,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Rozważa się również przeniesienie do w/w budynku archiwum miasta.

Konkretny projekt adaptacji budynku szkoły jest obecnie w przygotowaniu, zaś jego odpowiednie wyposażenie po adaptacji zapewni właściwe uczestniczenie służb i organizacji ratowniczych w Krajowym Systemie Ratowniczym.

Krajowy System Ratowniczy stanowić będzie narzędzie organów władzy publicznej do realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa powszechnego, w szczególności:

- rozpoznawanie miejscowych zagrożeń dla zdrowia i życia,
- przygotowanie miejskich planów ratowniczych,
- zarządzanie systemem ratownictwa (w tym medycznego) na poziomie miasta,
- dysponowanie oraz kierowanie podmiotami systemu na obszarze miasta za pośrednictwem miejskiego centrum ratunkowego,
- monitorowanie i tworzenie planów zapobiegania lokalnych zagrożeń dla zdrowia i życia.

Prezydent Miasta będzie nadzorował oraz kierował działaniami podmiotów miejskiego systemu ratowniczego za pośrednictwem Miejskiego Centrum Ratowniczego. Centrum to, jako podmiot systemu będzie zintegrowanym stanowiskiem dyspozytorskim usytuowanym w strukturze organizacyjnej Miejskiego Zespołu Reagowania Kryzysowego.

III. FUNKCJONOWANIE STRAŻY MIEJSKIEJ

Organizacja Straży Miejskiej.

Straż Miejska w Siemianowicach Śląskich została powołana uchwałą Rady Miejskiej oraz zarządzeniem nr 5/91 Prezydenta Miasta.

Straż Miejska działa na podstawie ustawy z 29.08.1997 r. "O Strażach Gminnych" Dz. U.97.123. 779 z późn. zmianami oraz Uchwały Rady Miasta nr 144/03,

Stan osobowy Straży Miejskiej.

W I półroczu 2003r. wynosił:

- Komendant straży miejskiej ;
- Z-ca Komendanta straży miejskiej;
- 25 strażników straży miejskiej ;
- I pracownik administracyjny ;

Komendant Straży Miejskiej inż. Piotr Szwarcer jest absolwentem wyższej uczelni oraz ukończył podyplomowe Studium Samorządu Terytorialnego na Wydziale Prawa Uniwersytetu Śląskiego.

Wszyscy strażnicy miejscy posiadają wykształcenie zgodne z ustawą, ponad to :

- 4 pracowników posiada wykształcenie wyższe;
- 3 pracowników studiuje na studiach zaocznych;
- 2 pracowników w br. chce rozpocząć uzupełniające studia magisterskie.

Wszyscy pracownicy są przeszkoleni pod względem merytorycznym zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Nadzór nad działalnością Straży Miejskiej sprawuje:

- Prezydent Miasta;
- w zakresie fachowym - Komendant Główny Policji poprzez komendanta wojewódzkiego Policji;

Okresowe raporty z wykonywanych zadań składane są Prezydentowi Miasta i do Biura Rady Miejskiej przez Komendanta Straży Miejskiej.

Realizując swoje zadania Straż Miejska współpracuje z poszczególnymi wydziałami Urzędu Miasta w Siemianowicach Śląskich, w szczególności z tymi, które są bezpośrednio odpowiedzialne za utrzymanie porządku i czystości.

Pracownicy Straży Miejskiej są pracownikami Urzędu Miasta zatrudnionymi na czas nieokreślony po uprzednim okresie próbnym i pozytywnym ukończeniu szkolenia podstawowego.

Straż wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z Ustaw i aktów prawa miejscowego.

Strażnicy korzystają przy wykonywaniu czynności służbowych z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych. Pracownicy Straży Miejskiej wykonując swoje zadania ustawowe noszą przepisowy mundur i posiadają legitymację oraz upoważnienia wydane przez Prezydenta Miasta.

Straż Miejska pracuje w systemie ciągłym, trzymianowym (także we wszystkie dni wolne od pracy) w godzinach:

I zmiana - 6.00-14.00

II zmiana - 14.00 - 22.00

III zmiana - 22.00 - 6.00

Do zadań straży należy w szczególności:

- ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych;
- czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego - w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym;
- współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń;
- zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia;
- ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej;
- współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych;
- doprowadzenie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim doją powod do zgorzenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób;
- informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i

- organizacjami społecznymi;
- konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gminy.

Straż wykonując zadania służbowe ma prawa :

- udzielania pouczeń;
- legitymowania osób w uzasadnionych przypadkach w celu ustalenia tożsamości;
- ujęcia osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia i niezwłocznego doprowadzenia do najbliższej jednostki Policji;
- nakładanie grzywnien w postępowaniu mandatowym za wykroczenia określone w trybie przewidzianym przepisami o postępowaniu w sprawach o wykroczenia;
- dokonywanie czynności sprawdzających, kierowania wniosków o ukaranie do sądów rejonowych. oskarżania przed sądem rejonowym i wnoszenia środków odwoławczych - w trybie przewidzianym przepisami o postępowaniu w sprawach o wykroczenia;
- usuwania pojazdów i blokowania kół pojazdów w przypadkach określonych w przepisach o ruchu drogowym;
- wydawania poleceń;
- żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych i samorządowych;
- zwracania się w nagłych przypadkach, o pomoc do jednostek gospodarczych, prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej oraz organizacji społecznych, jak również do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy na zasadach określonych w ustawie o Policji;

Strażnik może stosować środki przymusu bezpośredniego wobec osób uniemożliwiających wykonywanie przez niego zadań określonych w ustawie i aktów prawa miejscowego.

Straż Miejska zdaje sobie sprawę, że społeczeństwo odnosi się z niechęcią do metod związanych ze stosowaniem przymusu bezpośredniego. Z drugiej strony pracownicy Straży Miejskiej realizując swoje zadania ustawowe muszą działać energicznie, stanowczo i zgodnie z prawem przestrzegając obowiązku respektowania godności obywatela oraz ochrony praw człowieka.

Działanie Straży Miejskiej

1. Realizacja Uchwał Rady Miejskiej.

Straż Miejska informuje, że systematycznie i z konsekwencją realizuje Uchwały Rady Miejskiej i akty prawa miejscowego.

Ustawowym terenem działania Straży Miejskiej jest teren miasta Siemianowice Śląskie.

Straż Miejska współpracuje z wszystkimi jednostkami organizacyjnymi UM, a w szczególności z:

- a/ Wydziałem Gospodarki Komunalnej - zgłaszanie interwencji dot. uszkodzeń dróg, ulic, złego usytuowania znaków drogowych, awarii oświetlenia miejskiego, pęknięcia rur kanalizacyjnych, brak krutek ściekowych itp.
- b/ Wydziałem Gospodarki Mieszkaniowej - uczestniczenie w otwarciach mieszkań oraz interwencjach u osób nielegalnie zajmujących lokale mieszkalne,
- c/ Wydziałem Spraw Obywatelskich - odszukiwanie osób uchylających się od obowiązku odbycia zasadniczej służby wojskowej, wykonywanie wywiadów środowiskowych w stosunku do osób ubiegających się o służbę zastępczą, oraz sprawdzanie prawidłowości meldunku stałego pobytu w zajmowanym lokalu mieszkalnym;
- d/ Wydziałem Ochrony Środowiska - wspólne akcje zapobiegające i zwalczające skażenie środowiska naturalnego;
- e/ Referatem Kultury i Referatem Sportu - pomoc w zabezpieczeniu imprez kulturalno – sportowych na terenie miasta.

Współpraca ta ustawia się poprawnie. Dowodem na to są częste wspólne interwencje z pracownikami poszczególnych wydziałów Urzędu Miejskiego, których przedmiotem są sprawy wynikające z zakresu ich kompetencji.

2. Współpraca z innymi państwowymi jednostkami organizacyjnymi.

Poza wydziałami UM współpracowano również z innymi instytucjami usytuowanymi na terenie miasta. Mając na uwadze sprawy bezpieczeństwa i porządku podejmowano wspólne działania z Komendą Miejską Policji.

Dotyczą one m.in.:

- a/ zabezpieczenia imprez kulturalnych i sportowych na terenie miasta;
- b/ w I kwartale br wspólne patrole w godzinach nocnych;
- c/ zabezpieczenia miejsc popełnienia czynów przestępczych i spowodowania

- wypadków drogowych;
- d/ zatrzymywania osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa oraz ich doprowadzenie do KMP;
- e/ współpraca z pracownikami d/s nieletnich w związku z nasilającym się wzrostem przestępczości małoletnich.
- f/ wspólne akcje mające na celu poprawę bezpieczeństwa w mieście:
- „Bezpieczna droga do szkoły”,
 - „Bezpieczne wakacje”,
 - akcja "Znicz",
 - akcja "Młodość i trzeźwość",
 - akcja „Bocznica”.

Wielokrotnie powiadamiano Straż Pożarną o zauważonych na naszym terenie pożarach i innych zagrożeniach z nimi związanymi.

Współpracowano także z Pogotowiem Ratunkowym:

- udzielano pomocy podczas transportu chorych do karetki pogotowia;
- powiadamiano rodziny osób poszkodowanych w wypadkach o pobycie w siedzibie pogotowia ratunkowego lub w szpitalu.

Kontynuowana jest również współpraca z Sanepidem .

Wspólnie z pracownikami tej instytucji, przeprowadzono szereg kontroli z zakresu warunków sanitarnych naszych targowisk.

Sprawdzano również pod tym kątem kilkaset osób trudniących się handlem obwoźnym. Przeprowadzano także wspólne akcje odszczurzenia na terenie naszego miasta oraz rutynowe kontrole posesji i terenów całego miasta.

3. Wezwania do instytucji państwowych oraz prywatnych zlecające im wykonanie zadań terminowych.

Do najczęstszych należały Administracje Domów Mieszkalnych, Zakład Oczyszczania Miasta , Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, Miejski Zarząd Ulic i Mostów, Zakład Energetyczny oraz wiele innych zakładów.

Wezwania te wręczano najczęściej w celu usunięcia awarii na terenie ściśle określonych posesji, zabezpieczenia opuszczonych mieszkań, naprawy uszkodzonych dróg, pęknięć rur kanalizacyjnych i gazowych i tym podobnych spraw. Realizacja spraw terminowych wezwań została zrealizowana prawidłowo. Pozostała część była załatwiona po dwukrotnym wezwaniu, lub strażnicy Straży Miejskiej

zmuszeni byli nałożyć mandaty karne, czy też skierowaniem spraw do Sądu Grodzkiego. Pracownicy Straży Miejskiej okresie zimy organizowali zebrania z dozorcami poszczególnych administracji przypominając o ich obowiązkach w związku z „Akcją Zima”. Do ich zadań należy bieżące odśnieżanie chodników oraz posypywanie ich w czasie gołoledzi, usuwanie zwisów lodu oraz nadmiaru śniegu z dachów.

Wobec osób i jednostek nieprzestrzegających zarządzeń „akcji zima” funkcjonariusze Straży Miejskiej egzekwowali wykonanie powinności poprzez upomnienia, a w razie nieskuteczności upomnień nakładano na w/w mandaty karne.

4. Bezpośrednie skargi mieszkańców .

Najczęściej dotyczyły one spraw w zakresie utrzymania czystości w obrębach nieruchomości, niestosowania się do ogólnie obowiązujących przepisów sanitarnych przez właścicieli posesji, zakłócania porządku i spokoju publicznego przez poszczególnych mieszkańców oraz niewłaściwego eksploatacja urządzeń energetycznych.

Wykroczeniem najczęściej powtarzającym się są nielegalne podpięcia mieszkańców posesji do sieci elektrycznej wewnątrz budynków w celu eksploatacji urządzeń energetycznych.

Nieprzestrzeganie prawa o ruchu drogowym, niezastosowanie się do istniejących znaków drogowych.

5. Wezwania do osób prywatnych celem wykonania spraw terminowych.

Były to najczęściej interwencje dotyczące usunięcia samochodów, których stan techniczny wskazywał, iż są nieużywane, zalegających na posesjach.

Realizacja tego typu zadań należy do najtrudniejszych ze względu na nieuzasadniony opór, a czasami i zwykłą złośliwość ludzką karanych osób.

W I półroczu br. wydano trzy decyzje o usunięciu pojazdów na wyznaczony parking strzeżony - na koszt właściciela.

W okresie od 01.01.2003 r. do 30.06.2003 r. Straż Miejska podjęła 4174 interwencje:

1. 108 razy skontrolowano targowiska przy ul. Dąbrowskiego, Orzeszkowej, Kapicy - kontrolowano opłaty targowe, wpisy do ewidencji o działalności gospodarczej, legalizację wag i odważników (wraz z przedstawicielem Biura Miar i Wag Bytom), prawidłowość wprowadzania do handlu towarów zgodnie z zarządzeniami Sanepidu oraz Regulaminu Targowisk.

Czuwano nad bezpieczeństwem handlujących oraz klientów targowisk .

Usuowano oraz karano osoby handlujące poza terenem targowiska.

Kontrolowano przestrzeganie przepisów Kodeksu Ruchu Drogowego oraz znaków drogowych przez użytkowników dróg na terenach przyległych do targowiska .

2. Podejmowano 147 interwencji w stosunku do osób spożywających alkohol z czego 32 osoby odwieziono na Izbę Wytrzeźwień do Chorzowa, pozostałe osoby w stanie wskazującym na spożycie alkoholu zostały pouczone lub odwiezione do miejsca zamieszkania;
3. Wystawiono 65 wezwania do administracji celem usunięcia nieprawidłowości i zaniedbań ; oraz 97 wezwań do osób prywatnych które dotyczyły:
 - czystości na posesjach;
 - niestawienia się na wezwanie "KIEROWCO"
 - w celu dokonania wyjaśnień w sprawach kierowanych do Sądu Grodzkiego ;
 - właścicieli zwierząt domowych;
4. Pracownicy Straży Miejskiej przyjmowali skargi i wnioski mieszkańców podczas dyżurów w administracjach budynków - 31 dyżurów;
5. Skierowano 16 wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego.
6. Codzienny przewóz poczty pomiędzy budynkami Urzędu Miasta;
7. Codziennie realizowana jest współpraca zgodnie z porozumieniem Komendy Miejskiej Policji. Wraz z funkcjonariuszami KMP zabezpieczano imprezy kulturalno – sportowe na terenie naszego miasta.
Od stycznia do czerwca zabezpieczono 15 imprez w tym 7 imprez wspólnie z Komendą Miejską Policji, oraz zabezpieczono w pełnym składzie osobowym dwudniowe referendum.
8. W trakcie roku szkolnego oraz w okresie wakacyjnym pracownicy Straży Miejskiej współpracują z dyrektorami i pedagogami szkolnymi. W trakcie roku szkolnego zajmują się m.in. uczniami uczęszczającymi na wagary lub nagminnie opuszczającymi zajęcia lekcyjne, oraz ich doprowadzeniem do szkoły, kontakt z rodzicami młodzieży sprawiającej kłopoty wychowawcze, sprawdzanie w czasie roku szkolnego i wakacji sytuacji rodzinnej uczniów z rodzin patologicznych (Zespół Szkół Specjalnych ul. Myśliwiecka - 26 rodzin).
Przed rozpoczęciem wakacji przeprowadzono pogawędki na temat „bezpieczne wakacje”. Przez cały okres wakacji wzmożona akcja kontroli miejsc takich jak: półkolonie, baseny, place zabaw.

6. Postępowanie mandatowe.

Zgodnie z rozporządzeniem MSWiA z. dnia 15.10.2002 r. (Dz.U. nr 174 poz. 1431 z póź. zm.) w sprawie wykroczeń, za które strażnicy Straży Gminnej są uprawnieni do nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego od 01.01.2003 r. do 30.06.2003 r. nałożono mandatów karnych na ogólną sumę : 6630,00 zł.

7. Zestawienie ilościowe interwencji i wykroczeń:

1. Wykroczenia przeciwko:	
a/ porządkowi i spokojowi publicznemu (art 49 - 64)	- 96
b/ w komunikacji (art. 84 -103)	- 42
c/ bezpieczeństwu osób i mienia (art. 70 - 83)	- 12
d/ zdrowiu (art. 109 -118)	- 37
e/ mieniu (art. 119 - 131)	- 1
f/ urządzeniom publicznym (art. 143 -145)	- 134
2. Akcja pieszy	- 5
3. Akcja zima	- 120
4. Awarie energetyczne	- 3
5. Awarie wodno - kanalizacyjne	- 20
6. Bezdomni ludzie	- 10
7. Bezdomne psy	- 34
8. Bójki	- 3
9. Brak kratki ściekowej	- 13
10. Brak zameldowania	- 1
11. Brak oświetlenia	- 22
12. brak zabezpieczenia robót	- 7
13. Dewastacja mienia publicznego	- 31
14. Dyżury w ADM	- 31
15. Działania prewencyjno - porządkowe	- 2670
16. Gruz w posesji	- 34
17. Handel w miejscu niedozwolonym	- 25
18. Kolizje drogowe, kierowanie ruchem	- 5
19. Kontrole barów i pubów	- 43
20. Kradzieże, włamania	- 43
21. Nielegalny pobór prądu	- 12
22. Nieprzytomny człowiek	- 2

23. Pożary altanek, wypalanie traw	- 41
24. Pijący alkohol w miejscach publicznych	- 147
25. Przewóz poczty	-107
26. Śmietniska w posesji	- 178
27. Wizje lokalne	- 19
28. Współpraca z KMP	- 36
29. Współpraca z pogotowiem ratunkowym	- 12
30. Współpraca ze szkołami	- 46
31. Współpraca z wydziałami UM	- 42
32. Zabezpieczenia	- 88
33. Zgon	- 1

Ogółem	4174
--------	-------------

Do porównania przedstawiamy dane z 2002 roku:

Ogólnie podjętych interwencji	- 9329
-------------------------------	--------

Wszystkie nieprawidłowości i usterki zauważone w czasie patroli na bieżąco zgłaszane są do osób bezpośrednio odpowiedzialnych.

DZIAŁALNOŚĆ STRAŻY MIEJSKIEJ W OCENIE INNYCH INSTYTUCJI

Kierownik Ośrodka Zamiejscowego Prokuratury Rejonowej Katowice z siedzibą w Siemianowicach Śląskich

Dokonując oceny funkcjonowania Straży Miejskiej, z uwzględnieniem zakresu działania tutejszej jednostki, na wstępie należy zauważyć, iż mimo zbieżności celu działania, Prokuratury, jak i Straży Miejskiej dla ochrony porządku publicznego, nie zanotowano formalnie współpracy pomiędzy tymi organami. Wynika to z faktu, iż praca tutejszej Prokuratury nakierowana jest głównie na ściganie przestępstw, co i nierozdzielnie wiąże ją z Policją i z podmiotami, które na podstawie upoważnienia Ministra Sprawiedliwości, uprawnione są do prowadzenia dochodzeń oraz wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądem. Ponieważ strażę gminne takiego upoważnienia nie uzyskały współpraca z nimi w zakresie ścigania przestępstw nie jest możliwa. Nie oznacza to jednak, iż na innych płaszczyznach ochrony porządku publicznego nie może się ona odbywać. W szczególności należy

tu wymienić problematykę zapobiegania przestępczości oraz innych naruszeń prawa. W mojej ocenie Straż Miejska w sposób niepełny korzysta z przyznanych jej uprawnień ustawą o strażach gminnych z 29.08.1997 r. Gama środków prawnych określonych w art. 12 przytoczonej ustawy, stwarza Straży szerokie możliwości w zakresie zapobiegania drobnej przestępczości oraz pomocy Policji w ujęciu i ustaleniu sprawców.

Dlatego, też reasumując, w mojej ocenie Straż Miejska w sposób niedostateczny uczestniczy, wspólnie z Policją i Prokuraturą w walce z przestępczością w naszym mieście. Pewnym wytłumaczeniem tej sytuacji może być okoliczność, iż Policja jako organ upoważniony do ścigania przestępstw, przybywając na miejsce zdarzenia, sporządzając stosowne dokumenty procesowe, pomija udział Strażników Miejskich w czynnościach. Wydaje się jednak mało prawdopodobnym by zjawisko to było częste, dlatego też ogólna ocena działania Straży Miejskiej w tym zakresie nie może być zadowolająca. Odnośnie pozostałych płaszczyzn styku działania Prokuratury i Straży Miejskiej należy stwierdzić, iż za okres 2002 r. i pierwszą połowę 2003 r. nie odnotowana w tutejszej jednostce zażalenia na zastosowane czynności przez Straż Miejską, o których mowa w art. 12, 14, 18 ustawy o strażach gminnych, ani na sposób ich przeprowadzenia, które zgodnie z art. 20 ustawy przysługuje osobie, której prawa naruszono. Pozytywnie należy ocenić również fakt, iż tutejsza jednostka nie prowadziła we wskazanym okresie postępowania o czyn z art. 28 ustawy o strażach gminnych, to jest o przekroczenie lub nie dopełnienie obowiązku przez strażnika.

Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej

W ocenie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej działania interwencyjne Straży Miejskiej mające bezpośredni wpływ na działania operacyjne PSP uważa za niewystarczające. Dotyczy to w szczególności zwracania uwagi i karania kierowców parkujących pojazdy w sposób uniemożliwiający dojazd samochodów bojowych do budynków. W wielu miejscach stworzono warunki do takiego postępowania poprzez odpowiednie oznakowanie dróg przeciwpożarowych.

Innym ważnym elementem mającym decydujący wpływ do negatywnego ustosunkowania się do pracy Straży Miejskiej w zagadnieniach ochrony przeciwpożarowej jest brak odpowiedniej współpracy podczas działań ratowniczo – gaśniczych. W przeszłości zdarzały się nieuzasadnione odmowy udziału

w zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, jak również odmowy podporządkowania się poleceniom dowódcy akcji.

Odmawia się też sukcesywnie pisemnego przejęcia pogorzelniska wystawianego przez dowódcę akcji, powołując się na zapisy regulaminu Straży Miejskiej, chociaż ta praktyka jest powszechnie stosowana w całym województwie.

W celu unormowania kwestii współpracy KMPSP ze Strażą Miejską proponuje się zorganizowanie spotkania przedstawicieli tych instytucji w obecności Prezydenta Miasta.

Kierownictwo Pogotowia Ratunkowego stoi na stanowisku, że w zakresie udzielania pomocy medycznej chorym i poszkodowanym współpraca ze Strażą Miejską układa się wzorowo. Natomiast w ocenie Dyrekcji SPZZOZ Straż Miejska wykazuje małą aktywność w zakresie problemu bezpieczeństwa Szpitali Nr 1 i Nr 2.

Trzeba też wspomnieć, iż zgodnie z „Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miasta w Siemianowicach Śląskich”, w przypadku zaistnienia na terenie miasta zdarzenia mającego znamiona kryzysu Straż Miejska jest w tym przypadku podporządkowana Naczelnikowi Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności. Wpływa to na lepszą koordynację działań wszystkich służb zaangażowanych w likwidację danego zdarzenia.

IV. KOMENDA MIEJSKA POLICJI

„Informacja o stanie porządku i bezpieczeństwa na terenie miasta Siemianowic Śląskich” za okres roku 2002 jak i za okres od 01 stycznia do 31 maja 2003 r. była przedstawiana przez Komendanta Miejskiego Policji na posiedzeniach Rady Miasta. Dlatego też w niniejszej ocenie bezpieczeństwa przedstawione zostaną tylko niektóre fragmenty w/w informacji głównie obejmujące rok 2003 .

W zakresie działań ograniczających przestępczość kryminalną, pospolitą i gospodarczą.

W okresie 6 miesięcy 2003 roku w Komendzie Miejskiej Policji w Siemianowicach Śląskich wszczęto ogółem 1555 postępowań przygotowawczych, stwierdzając zaistnienie 1623 przestępstw. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił spadek ilości przestępstw stwierdzonych o 14 , co dało dynamikę rzędu 99,1% .

Osiągnięty wskaźnik wykrywalności wyniósł 53,5% i jest wyższy od wskaźnika wojewódzkiego o 3,2 % i niższy od ubiegłorocznego uzyskanego w tut. KMP o 0,8 % . W sprawach o czyny kryminalne wszczęto 1440 postępowań przygotowawczych stwierdzając zaistnienie 1402 przestępstw tj. tych które rzutują na stan bezpieczeństwa w mieście w odczuciu mieszkańców.

Spośród przestępstw kryminalnych odnotowano 89 przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu t.j. 21 o mniej niż rok wcześniej. Osiągnięty wskaźnik wykrywalności wyniósł 78,7% i był niższy o 4,9 % od ubiegłorocznego oraz o 1,5 % niższy od wskaźnika wojewódzkiego.

Przestępstw przeciwko mieniu odnotowano 1183 tj. o 83 więcej niż w roku ubiegłym.

Wykrywalność w tej kategorii wyniosła 40,3 % i była wyższa od ubiegłorocznej o 1,7 % i wyższa od wskaźnika wojewódzkiego o 7,2 %.

Zestawienie zagrożenia przestępczością w poszczególnych kategoriach przedstawia się w następujący sposób:

Kategoria przestępstwa	Postępowania wszczęte		Czyny stwierdzone		Wykrywalność %		Wojewódzki Wskaźnik wykrycia %
	2002	2003	2202	2003	2002	2003	
Razem o charakterze kryminalnym	1368	1440	1478	1402	49,6	46,8	41,4
Przestępstwa gospodarcze	49	75	72	115	98,6	98,3	98,4
Przeciwko życiu i zdrowiu	103	106	110	89	83,6	78,7	80,2
Przeciwko mieniu	1048	1117	1100	1183	38,6	40,3	33,1
Uszczerbek na zdrowiu	58	58	78	58	91	87,9	89,6
Bójka i pobicie	27	38	24	27	58,3	63	66,9
Kradzież cudzej rzeczy	446	470	367	396	19,8	23,6	18,8
w tym kradzież pojazdów	69	56	54	43	20	21,3	10
Kradzież z włamaniem	338	351	430	437	34,8	37,6	20
Rozbójnicze	45	43	59	37	69,5	62,2	52,5
Przestępstwa narkotykowe	13	17	54	37	98,1	100	99
Przestępstwa drogowe	80	87	59	65	98,3	100	98,4
Prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym	59	53	53	58	100	100	99,8

W wyniku prowadzenia czynności operacyjno-dochodzeniowych ustalono ogółem 664 podejrzanych. W stosunku do 544 podejrzanych wystąpiono z wnioskiem do Ośrodka Zamiejscowego Prokuratury Rejonowej w Katowicach o sporządzenie aktu oskarżenia, a w stosunku do 117 nieletnich materiały postępowań przekazano do Sądu Rodzinnego. Wobec 22 podejrzanych zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

W omawianym okresie czasu wdrożono 4 procedury wydalenkowe w odniesieniu do cudzoziemców, którzy dopuścili się naruszenia prawa lub nielegalnie przebywali na terenie miasta Siemianowice Śl. W stosunku do 3 osób zastosowano areszt deportacyjny, a wobec jednej Wojewoda Śląski podjął decyzję o wydaleniu z terytorium RP.

Dobre wyniki policjanci KMP w Siemianowicach Śl. uzyskali w zakresie działań poszukiwawczych. W okresie sprawozdawczym odnaleziono 103 osób poszukiwanych w celu ustalenia miejsca pobytu, zatrzymano 36 osoby do odbycia kary, ustalono i zatrzymano 13 osób poszukiwanych listami gończymi.

Przestępczość i problematyka nieletnich.

W okresie sprawozdawczym 117 nieletnich dopuściło się popełnienia 95 czynów zabronionych, z tego w kategoriach :

1. Kradzieży z włamaniem 25 nieletnich popełniło 35 czynów karalnych.
2. Przestępstwach przeciwko mieniu 65 nieletnich popełniło 49 czynów karalnych.
3. Bójka lub pobicie 17 nieletnich popełniło 6 czynów karalnych.

4. Rozbojach 18 nieletnich popełniło 7 czynów karalnych.
5. Kradzieży cudzej rzeczy 18 nieletnich popełniło 5 czynów karalnych.
6. Przestępstwach przeciwko życiu i zdrowiu 30 nieletnich popełniło 22 czyny karalne.

Jak wynika z powyższego zestawienia utrwała się tendencja działania nieletnich sprawców czynów karalnych w wieloosobowych grupach przestępczych. We większości z zaistniałych zdarzeń z udziałem nieletnich przedmiotem działań przestępczych była chęć wejścia w posiadanie cudzego mienia, najczęściej takiego które daje się spieniężyć i uzyskane w ten sposób środki finansowe można przeznaczyć na zaspokojenie własnych potrzeb.

W odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku ilość ujawnionych nieletnich sprawców czynów karalnych wzrosła o 17, a popełnionych przez nich czynów wzrosła o 13.

W ramach działalności na rzecz ograniczania przestępczości i demoralizacji nieletnich w okresie sprawozdawczym m.in. :

1. Przeprowadzono 23 prelekcji w szkołach
2. W siedzibie Komendy Miejskiej Policji przyjęto 12 wycieczek organizowanych dla młodzieży szkolnej
3. Przeprowadzono 130 rozmów z nieletnimi i 64 rozmów z ich rodzicami,
4. Skierowano do Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego w Katowicach 92 wnioski o wydanie postanowień w sprawach dotyczących nieletnich z terenu naszego miasta
5. W Policyjnej Izbie Dziecka funkcjonującej przy KMP w Będzinie umieszczono 25 nieletnich sprawców czynów karalnych.

Na bieżąco prowadzona była współpraca z placówkami szkolnymi. Policjanci sekcji prewencji prowadzili również działania o charakterze kontrolno – zapobiegawczym o kryptonimie „PORZĄDEK” w trakcie których patrolowano określone miejsca zagrożone w obrębie osiedli mieszkaniowych oraz lokale gastronomiczne i dyskoteki pod kątem ujawniania przejawów demoralizacji, sprzedaży i podawania napojów osobom nieletnim oraz przestępstw narkotykowych.

W zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

W okresie od 01.01.2003 do 31.05.2003 roku na terenie miasta Siemianowice Śląskie odnotowano zaistnienie 42 wypadków drogowych, wyniku których jedna osoba zginęła, a 49 osób doznało obrażeń ciała.

Jednocześnie w okresie sprawozdawczym odnotowano zaistnienie 210 kolizji drogowych,

W okresie sprawozdawczym pełniący służbę na drogach policjanci zatrzymali 48 osób kierujących pojazdami w stanie nietrzeźwym oraz 6 osób po użyciu alkoholu.

W zakresie naruszania zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego policjanci KMP Siemianowice Śl. ujawnili 1 446 wykroczeń, z tego w 131 przypadkach wobec sprawców wykroczeń sporządzono wnioski o ukaranie do Sądu Grodzkiego. Natomiast 1315 osób ukarano mandatami karnymi. W omawianym okresie czasu zatrzymano 46 praw jazdy i 306 dowodów rejestracyjnych.

W zakresie działań prewencyjnych i represjonowania sprawców wykroczeń.

Funkcjonariusze służb patrolowych KMP w Siemianowicach Śl. w omawianym okresie czasu przeprowadzili 3181 interwencji do zdarzeń zaistniałych na terenie miasta, w wyniku których 497 osoby zostały umieszczone w „Ośrodku pomocy osobom uzależnionym od alkoholu” w Chorzowie.

Wdrożenie do realizacji poleceń ukierunkowanych na utrzymanie wzmożonej służby prewencyjnej w rejonach największego zagrożenia znacznie wpłynęło na ograniczenie ilości zdarzeń w tych miejscach oraz zatrzymania sprawców na gorącym uczynku przestępstwa. Reagowanie na bieżące analizy zdarzeń i przesuwanie służb patrolowych, w aktualne miejsca zagrożone, skutkowało zatrzymaniem w analizowanym okresie czasu 183 sprawców na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa.

Stwierdzić należy również, że w wielu przypadkach podejmowane działania pościgowe za sprawcami i szybka reakcja na zgłoszenia o przestępstwie powodowała, że działania sprawców kończyły się na fazie usiłowania. W omawianym okresie czasu nie odnotowano poważnych zdarzeń przestępczych na głównych ciągach handlowych, ani też zdarzeń o wysokim wskaźniku strat materialnych.

Warto także dodać, że w ramach działalności prewencyjnej w 2002 r. policjanci służb patrolowych KMP Siemianowice Śl. Wylegitymowali 10 204 osób, wykonali w omawianym okresie czasu 2128 doprowadzeń osób do organów wymiaru

sprawiedliwości oraz 365 konwojów, w których przepracowali 491 godzin, przejeżdżając 6384 kilometrów.

W policyjnych izbach zatrzymań w omawianym okresie czasu zatrzymano 302 osoby (w tym 4 cudzoziemców).

Komenda Miejska Policji w Siemianowicach Śl. prowadzi w roku 2003 trzy programy profilaktyczne:

- a. **„Znakowanie Mienia KIM”**: głównymi celami programu jest ochrona mienia, ograniczenie ilości jego kradzieży, ułatwienie identyfikacji mienia, zmiana wizerunku policji w lokalnej społeczności. Podmiotami współuczestniczącymi są administracje osiedli, placówki oświatowe, komórki organizacyjne Urzędu Miasta. Znakowanie mienia odbywa się w budynku tut. KMP w każdy wtorek w godz. 15.30 – 17.00, jak również podczas organizowanych przez inne podmioty imprez sportowych i kulturalnych.
- b. **„Żak”**: głównymi celami są przekazywanie : wiedzy wiktymologicznej (w tym uniknięcie agresji ze strony psów), zapoznanie z aktami prawnymi, uświadomienie o zasadach odpowiedzialności za swoje czyny, przedstawienie pozytywnej roli Policji. Podmiotami współuczestniczącymi są Zarząd Placówek Oświatowych i Żłobków, siemianowickie placówki szkolne i oświatowe. Program adresowany jest do uczniów szkół z terenu miasta. Metodami i sposobami realizacji programu są prelekcje, pogadanki, wykłady i dyskusje dotyczące aktów prawnych i wiedzy wiktymologicznej, odbywające się w szkołach lub w siedzibie tut. KMP. Podczas nich wykorzystywane są filmy o zagrożeniach i sposobach ich uniknięcia, opracowane w tut. jednostce lub uzyskane z innych źródeł materiały profilaktyczne, pokazywany jest sprzęt i wyposażenie pozostający na wyposażeniu Policji.
- c. **„Młodość Trzeźwość”**: głównymi celami programu jest ograniczenie i zwalczanie zjawiska alkoholizowania się nieletnich na terenie miasta, dążenie do likwidacji lub ograniczenia profilu działalności podmiotów gospodarczych naruszających przepisy Ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Podmiotami współuczestniczącymi w jego realizacji jest Miejska Komisja Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta, lokalne media, administracje osiedli. Głównym sposobem realizacji tych działań jest prowadzenie zintensyfikowanych, zaplanowanych działań kontrolnych w lokalach gastronomicznych oraz prowadzenie działań w sposób doraźny w ramach realizacji zadań przez służby patrolowe.

Od miesiąca maja bieżącego roku prowadzone są działania polegające na utrzymywaniu wzmożonej służby patroli prewencyjnych na terenie siemianowickich osiedli mieszkaniowych. Działania te realizowane są przez patrole piesze tworzone głównie z policjantów ogniw patrolowo – interwencyjnych Sekcji Prewencji. W miesiącu maju patrole te służbę pełniły na osiedlu Węzłowiec. Obecnie utrzymywane są w rejonie osiedla "Młodych" . W dalszej kolejności działaniami zostaną objęte Osiedla Obrońców Kopalni Michał, TUWIM II, Bańgów. Działania powyższe prowadzone są po dokonaniu wcześniejszych uzgodnień z przedstawicielami rad i administracji osiedlowych, które m.in. wskazują miejsca szczególnie zagrożone w odczuciu mieszkańców, w których służba patroli policyjnych uznawana jest za pożądaną.

W zakresie ujawniania i represjonowania sprawców wykroczeń dane przedstawiają poniższe tabele :

Tabela nr 1.

Przeprowadzone postępowania w sprawach o wykroczenia zakończone skierowaniem wniosku o ukaranie.

Kategoria Wykroczeń	Ilość sporządzonych wniosków :		Różnica
	2003 r	2002 r	
Przeciwko spokojowi i porządkowi publicznemu	86	169	-83
Przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	5	60	-55
Przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi ruchu na drogach	140	161	-21
Przeciwko obyczajności publicznej	22	13	9
Przeciwko urządzeniom użytku publicznego	22	15	7
Przeciwko obowiązkowi meldunkowemu	6	19	-13
Przeciwko mieniu	148	148	0
Przeciwko Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu	41	157	-116
Innym przepisom	35	51	-16

W analizie powyższych danych spadki ilości sporządzonych wniosków o ukaranie należy tłumaczyć zmianą przepisów prawa wykroczeń pozwalających w szerszym zakresie na stosowanie postępowania mandatowego, co uwidacznia m.in. wzrost stosowania tego postępowania w poniższej tabeli w pozycji "inne wykroczenia".

Tabela nr 2. Ilość nałożonych mandatów karnych za ujawnione wykroczenia.

Kategoria Wykroczeń	Za wykroczenia przeciwko		Różnica +/-
	2003 r	2002 r	
Spokojowi i porządkowi	820	844	-24
Bezpieczeństwu mienia	7	19	-12
Bezpieczeństwu i porządkowi ruchu na drogach	1563	1633	-70
Urządzeniom użytku publicznego	52	37	15
Obowiązkowi meldunkowemu	6	-	6
Porządkowi na kolejach	195	129	66
Innym przepisom w tym z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	1098	133	965

Ogólna suma grzywien z nałożonych mandatów karnych wyniosła **211 760 zł**.

W tym miejscu należy dodać, że działania służb patrolowych ukierunkowywane są głównie na ujawnianie i represjonowanie sprawców wykroczeń porządkowych w miejscach publicznych takich jak spożywanie alkoholu, awanturnictwo oraz przebywanie na obszarach kolejowych powiązane z próbami dokonywania kradzieży mienia.

W omawianym okresie czasu sporym obciążeniem wpływającym na odciążenie służby patrolowej od działań związanych z prewencyjnym zabezpieczeniem miasta była konieczność angażowania policjantów do działań ochronnych w związku z prowadzonymi akcjami protestacyjnymi pracowników Huty "JEDNOŚĆ" oraz byłych pracowników ZPC "HANKA". Eskalacja działań osób protestujących, w szczególności w styczniu i lutym bieżącego roku i konieczność angażowania policjantów do działań zabezpieczających powodowała wstrzymanie realizacji zadań na innych odcinkach, czego efekty musimy odrabiać do dziś.

Drugim poważnym problemem jaki wystąpił na terenie miasta były kradzieże węgla do jakich dochodziło w m-cu lutym i marcu. Działania prowadzone w zakresie zapobiegania kradzieżom węgla wymagały również znacznego zaangażowania sił policyjnych. Przeprowadzone działania represyjno – porządkowe w miesiącu marcu

pozwoliły na wyeliminowanie powstałego zagrożenia. W tym miejscu należy dodać, że działania na obszarach kolejowych pomimo wielokrotnie podejmowanych prób współpracy z odpowiednimi organami PKP były w znaczącej części prowadzone własnymi siłami KMP.

Podsumowanie

Podsumowując powyższe rozważania stwierdzić należy, że na dzień dzisiejszy na terenie miasta nie występują poważne zagrożenia przestępcze, charakteryzujące się stałą systematyką miejsca i czasu. Do większości zdarzeń kryminalnych dochodzi w sposób niesystematyczny i zachodzą one pod wpływem impulsu, okazji i sprzyjających warunków do działań przestępczych.

Odnotowywane są przestępstwa narkotykowe polegające zarówno na handlu jak i posiadaniu substancji narkotycznych.

Występują kradzieże samochodów i włamania do ich wnętrza. Prowadzenie działań zapobiegawczych w tym zakresie jest jednak utrudnione z uwagi m.in. na wielość istniejących parkingów niestrzeżonych na osiedlach mieszkaniowych, zły stan ich oświetlenia, zakrzewienie. Dodatkowo kradzieżom pojazdów sprzyja wielość kompleksów garażowych usytuowanych w miejscach ustronnych, nieoświetlonych urządzonych w drogi dojazdowe pozwalające na ich opuszczanie w wielu kierunkach. Prowadzone w tych miejscach kontrole przez patrole policyjne spełniają podstawowe funkcje prewencyjne, jednakże na zapewnienie w tych miejscach obecności przez cały czas jest niemożliwe.

Problemem stają się kradzieże elementów metalowych i kabli energetycznych oraz telekomunikacyjnych. Elementy te najczęściej kradzione są w miejscach usytuowanych na obszarach zamkniętych zakładów pracy, niedostępnych odcinkach szlaków kolejowych. Zwalczanie tego zjawiska jest utrudnione z uwagi na brak właściwych uregulowań prawnych określających zasady obrotu, skupu i prowadzenia ewidencji osób sprzedających wyroby z metali.

Do kolejnej grupy zdarzeń wpływających na stan poczucia społecznego zagrożenia bezpieczeństwa są przestępstwa zaliczane do grupy oszustw dokonywanych, w szczególności na osobach starszych, samotnie mieszkających i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. W zakresie tym pomimo prowadzonych akcji informacyjnych i kampanii ostrzegawczych łatwowierność mieszkańców miasta wielokrotnie przekracza granice rozsądku.

Co do prognoz w najbliższym i nieco dalszym okresie czasu, z uwagi na sezon wakacyjny zachodzi możliwość wzrostu ilości zdarzeń związanych z kradzieżami z włamaniem do mieszkań, piwnic i pomieszczeń gospodarczych. Poza tym z uwagi na trudną sytuację życiową wielu mieszkańców miasta, ponowne powstawanie zaległości płacowych wobec pracowników spółek w Hucie "JEDNOŚĆ", nie uregulowanie spraw przez Syndyka wobec byłych pracowników ZPC "HANKA" oraz ogólne niezadowolenie społeczne nie wyklucza się możliwości zaistnienia protestów społecznych polegających na zajmowaniu siedzib instytucji państwowych i samorządowych, blokowania dróg i innych poza prawnych form protestu.

V. KOMENDA MIEJSKA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

Zagrożenie pożarowe na terenie miasta Siemianowic Śląskich wynika ze struktury zabudowy mieszkalnej oraz lokalizacji zakładów przemysłowych i ich profilu produkcji, a także ze stanu technicznego oraz lokalizacji obiektów użyteczności publicznej i z infrastruktury komunalnej, sieci gazowej średniej i wysokoprężnej.

Zagrożenie pożarowe w obiektach mieszkalnych jest zróżnicowane i wynika z czasokresu ich budowy (*obiekty nowe, powojenne, przedwojenne*) oraz charakteru zabudowy (*zwarta, pojedyncza*).

Zwarta zabudowa na terenie miasta występuje w rejonach ulic: Świerczewskiego z przecznicami, Sobieskiego, Matejki, Głowackiego, Powstańców, Kościelnej. Zagrożenie pożarowe w/w obiektów wynika z konstrukcji drewnianej dachów, stropów, a często również ścian działowych i klatek schodowych. Instalacje elektryczne w tych obiektach są wykonane zgodnie z przepisami z lat 60-tych, których stan techniczny jest nie zadowalający w przeważającej części.

Następnym czynnikiem wpływającym na stan zagrożenia pożarowego jest indywidualne ogrzewanie na piece węglowe i gazowe stosowane w w/w obiektach.

Zagrożenie pożarowe obiektów użyteczności publicznej wynika przede wszystkim z faktu, że w obiektach tych przebywa najczęściej duża liczba ludzi, którym należy zapewnić dogodne warunki ewakuacji w razie powstania pożaru. Zapewnienie bezpieczeństwa jest szczególnie ważne w obiektach ZL I i ZL II kategorii zagrożenia, gdyż w tych obiektach przebywają duże skupiska przypadkowo zebranych osób lub osoby o ograniczonej zdolności poruszania się.

Obiekty zaliczone do ZL I w znacznej części nie spełniają warunków ewakuacji, a co za tym idzie bezpieczeństwo osób jest w nich zagrożone szczególnie. Do najczęstszych zaniedbań ze strony właścicieli tych obiektów należy zaliczyć:

- brak wymaganych ilości wyjść ewakuacyjnych oraz ich stan techniczny,
- palny wystrój wnętrz i dróg ewakuacyjnych,
- brak oświetlenia ewakuacyjnego,
- przekroczone strefy pożarowe,
- nieprawidłowe oznakowanie.

Obiekty zaliczone do ZL II nie spełniają w większości przypadków warunków budowlanych pod względem odporności ogniowej elementów konstrukcji budynków (*drewniane stropy, brak wydzieli klatek schodowych, brak możliwości dogodnej ewakuacji ludzi na noszach i wózkach inwalidzkich*). Obiekty te nie posiadają dźwigów zgodnych z wymaganiami przeciwpożarowymi. Pod względem bezpieczeństwa pacjentów najgorsza sytuacja występuje w Szpitalu nr 2.

Szczególne zagrożenie pod względem ewakuacji występuje w obiektach użyteczności publicznej – obiektach wysokich. Na terenie miasta występuje jeden taki obiekt, tj. „Wieża” Zakładu Radiokomunikacji i Teletransmisji. Do jego ewakuacji konieczne jest użycie specjalistycznego sprzętu wysokościowego.

W budynkach zaliczanych do kategorii ZL III i ZL IV zagrożenie pożarowe wynika głównie z możliwości powstania pożaru na skutek zaniedbań ludzi lub niedostatecznego bezpieczeństwa przy obchodzeniu się ogniem. Pod względem ewakuacji większość budynków spełnia wymagania. W budynkach użyteczności publicznej występuje także zagrożenie pożarowe związane z magazynowaniem lub obrotem materiałami niebezpiecznymi pożarowo. Szczególnie w obiektach biurowo-magazynowych składowane są niejednokrotnie znaczne ilości materiałów łatwopalnych. Nieodpowiednie warunki składowania oraz nie zachowanie ostrożności przy używaniu tych materiałów stwarzają zagrożenie powstania pożaru, a w konsekwencji zagrożenia całego budynku i osób w nim przebywających.

Odnośnie budynków zaliczonych do ZL IV można określić, że na podstawie kontroli oraz analizy działań interwencyjnych Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Siemianowicach Śląskich stwierdzono, że stan techniczny budynków oraz instalacji zwłaszcza w budynkach starych jest zły. Stan taki może prowadzić do powstania pożaru lub miejscowego zagrożenia oraz może utrudnić działania Straży Pożarnej i innych służb interwencyjnych.

Niebezpieczne pustostany, strychy i piwnice, które stają się składowiskami materiałów palnych coraz częściej ulegają podpaleniom co stwarza zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców budynków.

Poważnym problemem są również napowietrzne linie energetyczne usytuowane na ścianach zewnętrznych budynków, szczególnie w starej zabudowie oraz na większości ulic poza ścisłym centrum Siemianowic. Przykładem takiego stanu jest między innymi ul. Damrota, Buczka, Miarki.

Innym utrudnieniem jest zieleń utrudniająca podjęcie działań ratowniczych. Przykładem długoletnich zaniedbań w tym zakresie jest osiedle „Tuwim”,

gdzie dużych rozmiarów drzewa przeszkadzają lub uniemożliwiają podjęcie działań ratowniczych. Utrudnienia związane z zielenią ograniczającą pole pracy drabiny występują także w wielu innych miejscach na terenie miasta. Przykład stanowią drzewa rosnące przy budynkach na Placu Bohaterów Września.

Na nowych osiedlach podstawowym problemem dla działań Straży Pożarnej jest utrudniony dojazd do budynków spowodowany dużą ilością zaparkowanych na drogach dojazdowych samochodów. Wąskie uliczki wewnątrzosiedlowe zatarasowane dodatkowo przez samochody stają się praktycznie niedostępne dla ciężkich samochodów gaśniczych jak również dla drabin i podnośników, których użycie w niektórych akcjach jest konieczne. Przykładem takiego stanu są drogi osiedlowe Jagiełły, Grunwaldzka, Wyzwolenia, Plac Bohaterów Września, ZHP.

Problemem są także zabite, zaspawane lub zakręcone okna oraz brak możliwości otwarcia wyjść na dach uniemożliwiające właściwe przewietrzenie budynku w przypadku pożaru, a tym samym stwarzają poważne zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców. Tutaj przykład stanowią budynki przy ul. Stęślickiego 1,2 ; ul. Zubrzyckiego 2,3 ; ul. Wyzwolenia 19B, 19C.

Dużo do życzenia pozostawia oznakowanie głównych wyłączników prądu i kurków gazowych. W wielu przypadkach oznakowanie jest niewystarczające, szczególnie jeżeli wyłącznik obsługuje dwie sąsiednie klatki schodowe. Stan taki stwierdzono między innymi przy ulicy Westerplatte 6,10 ; Szarych Szeregów 2 oraz Stęślickiego 2,4,5. W wielu przypadkach (głównie na osiedlu Węzłowiec) kurki odcinające dopływ gazu znajdują się po przeciwnej stronie budynku aniżeli klatki schodowe, w których brak jest informacji co do ich zlokalizowania. W ostatnim okresie czasu stwierdzono nieznaczną poprawę oznakowania.

W rejonach zamieszkania (dzielnicach) znajduje się ok. 200 hydrantów stanowiących zaopatrzenie wodne do celów przeciwpożarowych dla zabudowy mieszkalnej oraz zbiorniki naturalne o pojemności 60 tys. m³. Ponadto w zakładach pracy znajduje się zapas wody w zbiornikach sztucznych w ilości ok. 12 tys. m³. Występuje jednak niedobór wody w rejonach Śródmieścia oraz Bytkowa . W ostatnim okresie czasu daje się jednak zauważyć korzystne zmiany w zaopatrzeniu wodnym do celów przeciwpożarowych. Dzięki dobrej współpracy z RPWiK oraz administracjami osiedli mieszkaniowych zwiększa się ilość hydrantów w mieście i następuje korzystna z punktu działań operacyjnych systematyczna wymiana hydrantów podziemnych na nadziemne.

Poprawy wymaga także oznakowanie budynków w zakresie czytelności, co pozwoli kierującym pojazdami Straży Pożarnej dojechać pod właściwy budynek, a tym samym skróci znacznie czas dojazdu. Ulicą która stwarza największe trudności jest ul. Jagiello. Nieprawidłowe oznakowanie hydrantów w wielu przypadkach szczególnie w okresie zimowym uniemożliwia ich odszukanie.

Odrębnym rodzajem zagrożenia w mieście są zakłady, które magazynują substancje niebezpieczne. Można tu wyróżnić:

- Hutę „Jedność” S.A., która magazynuje jednorazowo ok.100 ton kwasu siarkowego i ok. 20 ton ciekłego tlenu wykorzystywane w procesie produkcyjnym,
- Elektrociepłownię "Katowice" S.A., która magazynuje jednorazowo ok. 50 ton kwasu solnego,
- Bazę paliw „EMTRANS” posiadającą zdolność magazynową 1183 m³ paliw, gdzie docelowo w najbliższym czasie przewiduje się zwiększenie bazy do zdolności magazynowej wynoszącej 2023 m³ paliw,
- „Eko-chem”, S.A. – ZPCh, który w procesie produkcji zużywa duże ilości różnych substancji uważanych jako niebezpieczne,
- PM „KOTŁOMONTAŻ” Sp. z o.o. – zużywający duże ilości gazów technicznych,
- Stacje paliwowe na terenie miasta,

a także transport w/w niebezpiecznych materiałów. Przez miasto przebiega linia kolejowa trasy Katowice-Chorzów oraz sieć kolejowych linii zakładowych. Z powodu braku przewozów pasażerskich, usytuowanie przebiegu tej linii kolejowej przez mało zurbanizowane tereny jest podstawowym czynnikiem przewozów materiałów niebezpiecznych w kierunku Bytomia.

Siemianowice Śląskie posiadają dobrze rozwiniętą sieć dróg lokalnych, ok. 78 km , a w części północnej miasta przebiega droga międzynarodowa DK – 4. Na drodze tej notuje się stale duże nasilenie przewozów materiałów niebezpiecznych. Szczególnie jest to niebezpieczne na krótkim odcinku w dzielnicy Bańgów, gdzie zabudowa sąsiaduje bezpośrednio z drogą. Poważnym niebezpieczeństwem jest również transport w/w materiałów ulicami w mieście, niejednokrotnie po wąskich drogach osiedlowych. Innym czynnikiem stwarzającym zagrożenia w transporcie są złe rozwiązania skrzyżowań i węzłów komunikacyjnych. W roku 2002 przedsięwzięto szereg zadań zmierzających do modernizacji istniejącej infrastruktury drogowej. Wykonano modernizację skrzyżowania ul. Świerczewskiego z ul. Michałkowicką i Parkową oraz Katowickiej z ul. Bytkowską i Siemianowicką, wykonano nową

nawierzchnię ul. Powstańców. Dalej jednak nie została rozwiązana sprawa budowy drogi łączącej ul. Srokowiecką z ul. Budowlanych. Należy przypomnieć, że przy ul. Budowlanych znajduje się teren pod zabudowę przemysłową. W ostatnich latach wybudowano tam szereg zakładów o dużym znaczeniu gospodarczym dla miasta między innymi „Wolf-System”, „Eko-chem”. Po tragicznym w skutkach pożarze w tym rejonie (pożar „Polarcapu” obecnie „Huhtamaki-Polska”) w drodze porozumienia z Południowym Koncernem Energetycznym uzyskano zgodę na przejazd samochodów Państwowej Straży Pożarnej przez zakład Elektrociepłowni „Katowice” S.A., co w znacznym stopniu skraca czas dojazdu jednostek ratowniczo-gaśniczych do działań w tym rejonie, jednocześnie uzyskano na terenie Elektrociepłowni dogodny punkt czerpania wody do celów przeciwpożarowych. Problemem jest także ograniczenie dojazdu do niektórych obszarów miasta z powodu małych prześwitów pod wiaduktami. Dotyczy to w szczególności wiaduktów na ul. Kilińskiego, Konopnickiej, Wiejskiej, Wieczorka.

Omawiając zagrożenia występujące w mieście należy również wspomnieć o tych które wynikają z działalności Kopalni „Siemianowice”. Prawie pod całym miastem znajdują się wyrobiska tej kopalni, a co za tym idzie występowanie szkód górniczych. Szkody te daje się zauważyć przede wszystkim w budynkach, ale również w sieciach gazowych, wodnych itp. Szkody górnicze mogą być przyczyną awarii i pożarów w obiektach. Mogą to być:

- zaważenia budynków,
- awarie sieci gazowych mogące prowadzić do wybuchu,
- awarie instalacji elektrycznych mogące prowadzić do pożaru,
- awarie instalacji wodnych mogące prowadzić do zalań,
- inne w zależności od rodzaju obiektu, jego wyposażenia, przeznaczenia oraz ilości ludzi przebywających w obiekcie.

W ostatnich latach zauważalnym zjawiskiem stało się kumulowanie niekorzystnych zjawisk atmosferycznych do rozmiarów niemal klęsk żywiołowych (*katastrofalne opady deszczu, spadki temperatury, opady śniegu, porywiste wiatry i długotrwałe susze*).

Stopień zagrożenia powodziowego miasta jest niewielki, sytuacja ta może ulec jednak zmianie, ponieważ szkody górnicze wpływają na ukształtowanie terenu i stosunki wodne. W przypadku gwałtownych ulew mogą wystąpić lokalne podtopienia terenu. Miasto Siemianowice Śląskie znajduje się na wododziale Wisły i Odry. Rzeka Brynica przebiegająca wzdłuż północno - wschodniej granicy miasta

posiada obwałowane koryto. Na cieku tym znajduje się zbiornik retencyjny "Kozłowa Góra" o pojemności 17,68 mln m³ i powierzchni 621 ha.

Mając na uwadze złożoność zagadnień związanych z bezpieczeństwem w mieście, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w ramach swoich kompetencji wykonuje szereg działań zmierzających do ich poprawy. W szczególności dotyczy to działań prewencyjnych, kontrolno-rozpoznawczych, krzewienia odpowiednich zachowań wśród młodzieży szkolnej, ćwiczeń na obiektach.

W 2002 roku przeprowadzono łącznie 18 ćwiczeń na obiektach, takich między innymi, jak:

- Dom Pomocy Społecznej przy ul. Barbary – budynek użyteczności publicznej ,
- budynki wysokich osiedli: „Chemik” , „Młodych”, „Obrońców Kop. Michał” jako obiekty zamieszkania zbiorowego,
- Huta „Jedność” S.A , „Huhtamaki - Polarcup” jako obiekty przemysłowe.

Przeprowadzono 3 ćwiczenia dla szerokiej publiczności prezentujące sprzęt i możliwości prowadzenia pozorowanych działań przez Jednostkę Ratowniczo-Gaśniczą.

Przyjęto w siedzibie Państwowej Straży Pożarnej 21 wycieczek szkolnych w ramach akcji upowszechniania zagadnień ochrony przeciwpożarowej oraz 7 razy podobne prezentacje odbyły się na terenie różnego rodzaju szkół i przedszkoli.

Przeprowadzono także 57 kompleksowych kontroli w obiektach. Stwierdzono 162 nieprawidłowości mające bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo pożarowe. Wydano 47 decyzji administracyjnych.

W I półroczu 2003 roku przeprowadzono 9 ćwiczeń na obiektach, takich między innymi, jak:

- „Haldex” S.A., Baza paliw „EM-TRANS” – obiekty przemysłowe,
- ponownie ćwiczenia sprawdzające w osiedlach mieszkaniowych,

Przeprowadzono 4 ćwiczenia dla szerokiej publiczności prezentujące sprzęt i pozorowane działania zastępów Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej.

Przyjęto w siedzibie Straży Pożarnej 17 wycieczek szkolnych w ramach akcji upowszechniania zagadnień ochrony przeciwpożarowej oraz 4 razy prezentacje odbywały się na terenie szkół i przedszkoli.

Przeprowadzono łącznie 28 kompleksowych kontroli w obiektach. Stwierdzono 32 nieprawidłowości mające bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo pożarowe. Wydano 21 decyzji administracyjnych.

W I półroczu 2003 roku przeprowadzono 9 ćwiczeń m.in. na obiektach:

1. Przemysłowych – „Haldex”
2. Bazie paliw „EM-TRANS”
3. Ponownie ćwiczenia sprawdzające w osiedlach mieszkaniowych,

**Analiza rozpoznania operacyjnego oraz działań mających na celu
upowszechnianie ochrony przeciwpożarowej w roku 2002
oraz w I półroczu 2003.**

Możliwość dojazdu do budynku głównych rozłożenia drabiny mechanicznej.

W większości przypadków nawet jeżeli istnieje możliwość dojazdu do budynku, to z uwagi na parkujące samochody nie ma możliwości rozstawienia drabiny mechanicznej. Przykładem takiego stanu są drogi osiedlowe Jagiełły, Grunwaldzka, Wyzwolenia, Plac Bohaterów Września, ZHP.

Oznakowanie głównych wyłączników prądu i kurków gazowych.

W porównaniu z wynikami ćwiczeń przeprowadzonych w latach poprzednich stwierdzono nieznaczłą poprawę oznakowania. W wielu przypadkach oznakowanie jest niewystarczające, szczególnie jeżeli wyłącznik obsługuje dwie sąsiednie klatki schodowe. Stan taki stwierdzono między innymi przy ulicy Westerplatte 6,10 ; Szarych Szeregów 2 ; Stęślickiego 2,4,5.

W wielu przypadkach /głównie na osiedlu Węzłowiec/ kurki odcinające dopływ gazu znajdują się po przeciwnej stronie budynku aniżeli klatki schodowe, w których brak jest informacji co do ich zlokalizowania.

Linie energetyczne uniemożliwiające ewakuację oraz prowadzenie działań gaśniczych.

Stara zabudowa miasta oraz większość ulic znajdujących się poza ścisłym centrum Siemianowic, zasilana jest w energię poprzez linie prowadzone po zewnętrznych ścianach budynków. Przykładem takiego stanu jest m.in. ul. Damrota, Buczka, Miarki.

Zielen utrudniająca podjęcie działań ratowniczych.

Przykładem długoletnich zaniedbań w tym zakresie jest osiedle Tuwim gdzie dużych rozmiarów drzewa przeszkadzają lub uniemożliwiają podjęcie działań ratowniczych. Utrudnienia związane z zielenią ograniczającą pole pracy drabiny istnieje w wielu miejscach na terenie miasta. Przykład stanowią drzewa rosnące przy budynkach na Placu Bohaterów Września.

Możliwość otwarcia okien na klatkach schodowych oraz wyjść na dach.

Zabite, zaspawane lub zakręcone okna oraz brak możliwości otwarcia wyjść na dach uniemożliwiają właściwe przewietrzenie budynku w przypadku pożaru, a tym samym stwarzają poważne zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców. Przykład stanowią budynki przy ul. Stęślickiego 1,2 ; Zubrzyckiego 2,3 ; Wyzwolenia 19B, 19C.

Oznakowanie budynków i hydrantów.

Poprawy wymaga oznakowanie budynków w zakresie czytelności, co pozwoli kierującym pojazdami Straży Pożarnej dojechać pod właściwy budynek, a tym samym skróci znacznie czas dojazdu. Ulicą, która stwarza największe trudności jest ul. Jagiełły.

Nieprawidłowe oznakowanie hydrantów w wielu przypadkach szczególnie w okresie zimowym uniemożliwia ich odszukanie. Zamontowanie w ostatnim okresie hydrantów nadziemnych znacznie poprawiło sytuację w zakresie zaopatrzenia wodnego.

Przeprowadzono 4 ćwiczenia dla szerokiej publiczności prezentujące sprzęt i pozorowane działania zastępów Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej.

Przyjęto w siedzibie Straży Pożarnej 17 wycieczek szkolnych w ramach akcji upowszechniania zagadnień ochrony przeciwpożarowej. 4 razy prezentacje odbywały się na terenie szkół i przedszkoli.

Przeprowadzono łącznie 28 kompleksowych kontroli w obiektach. Stwierdzono 32 nieprawidłowości mające bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo pożarowe. Wydano 21 decyzji administracyjnych.

Od roku 1999 następuje ciągły wzrost wyjazdów do interwencji. Zmienia się jednak struktura wyjazdów. Od roku 2001 Komenda Państwowej Straży Pożarnej notuje stały spadek wyjazdów do pożarów i stały wzrost wyjazdów do interwencji.

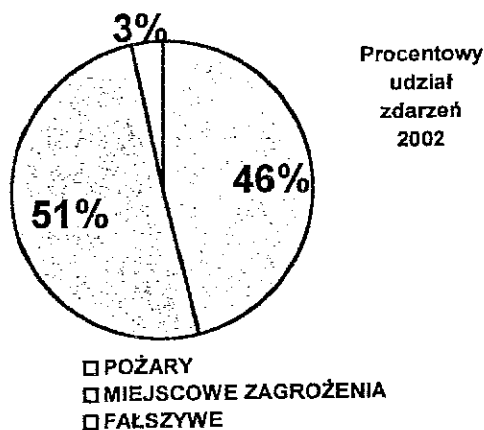
SPRAWOZDANIE STATYSTYCZNE Z INTERWENCJI JEDNOSTKI RATOWNICZO –GAŚNICZEJ W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH W ROKU 2002

1. Interwencje według zdarzeń.

W roku 2002 miało miejsce:

- 329 pożarów,
- 363 miejscowych zagrożeń,
- 23 alarmy fałszywe.

Procentowy udział przedstawia wykres.

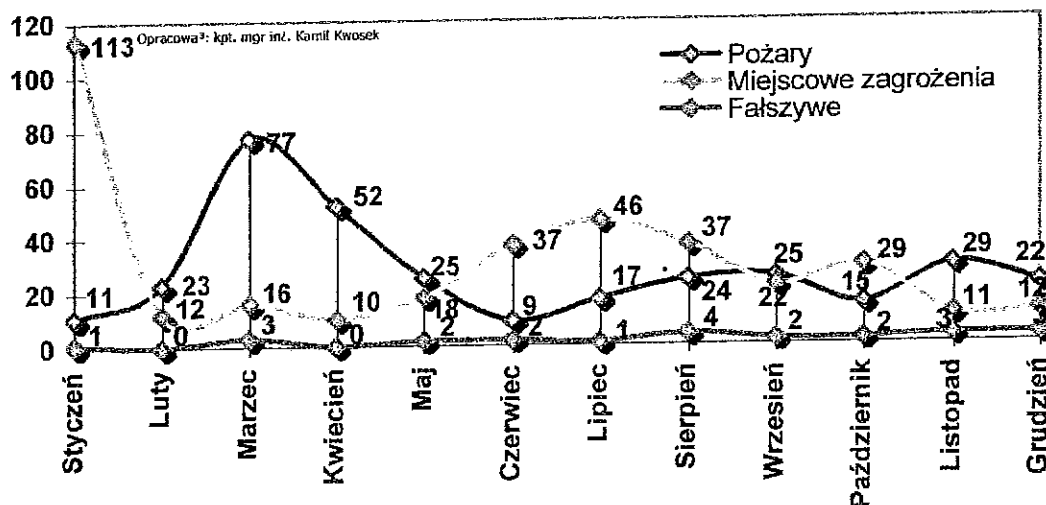

2. Interwencje według miesięcy.

Liczba interwencji jest zróżnicowana w poszczególnych miesiącach roku – 113 miejscowych zagrożeń w styczniu związanych jest bezpośrednio z intensywnymi opadami śniegu, usuwaniem sopli; 77 pożarów w marcu to efekt palenia traw.

Fałszywe alarmy głównie otrzymywane były poprzez monitoring pożarowy.

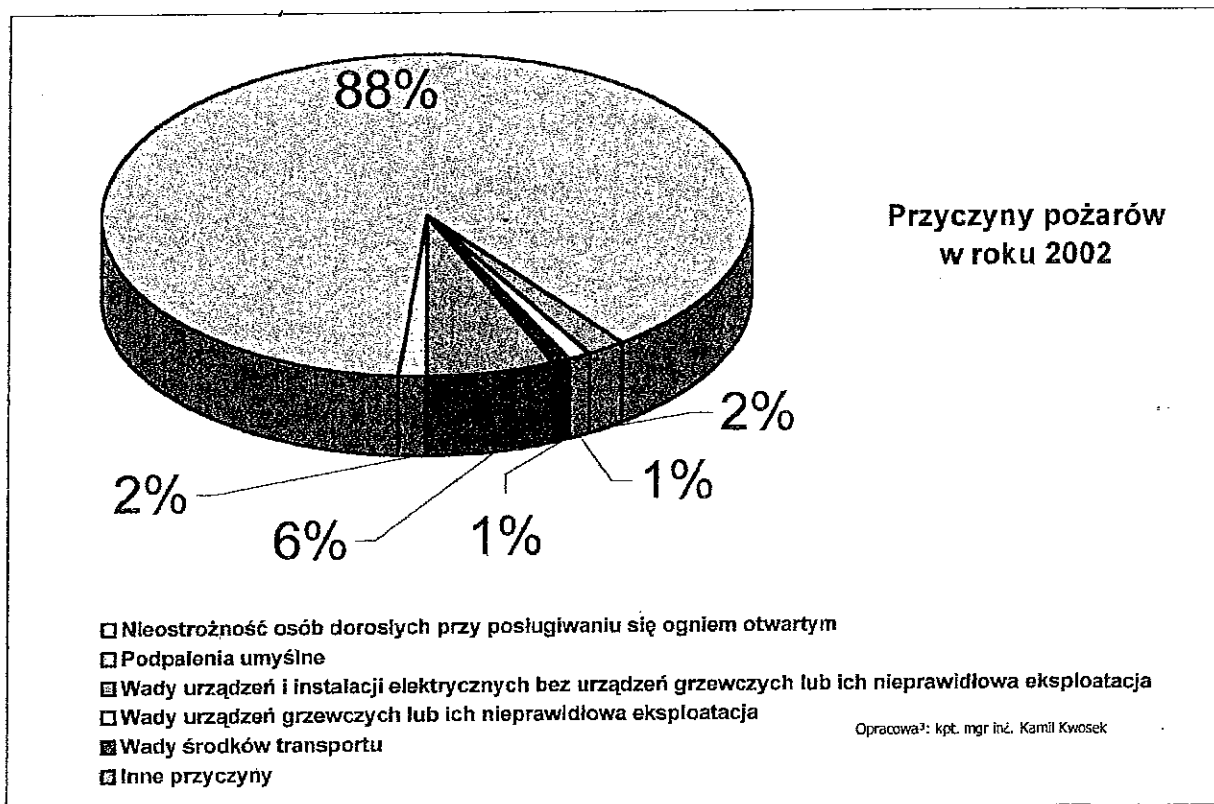
**Zdarzenia według miesięcy ich występowania
w roku 2002**

3. Przyczyny pożarów.

Najliczniejszymi pożarami były wzniesione celowo przez człowieka – w 290 przypadkach były to popalenia umyślne, w 10 przypadkach przyczynami były wady lub nieprawidłowa eksploatacja urządzeń elektrycznych (w tym urządzenia grzewcze), nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym to tylko 5 przypadków w roku 2002.

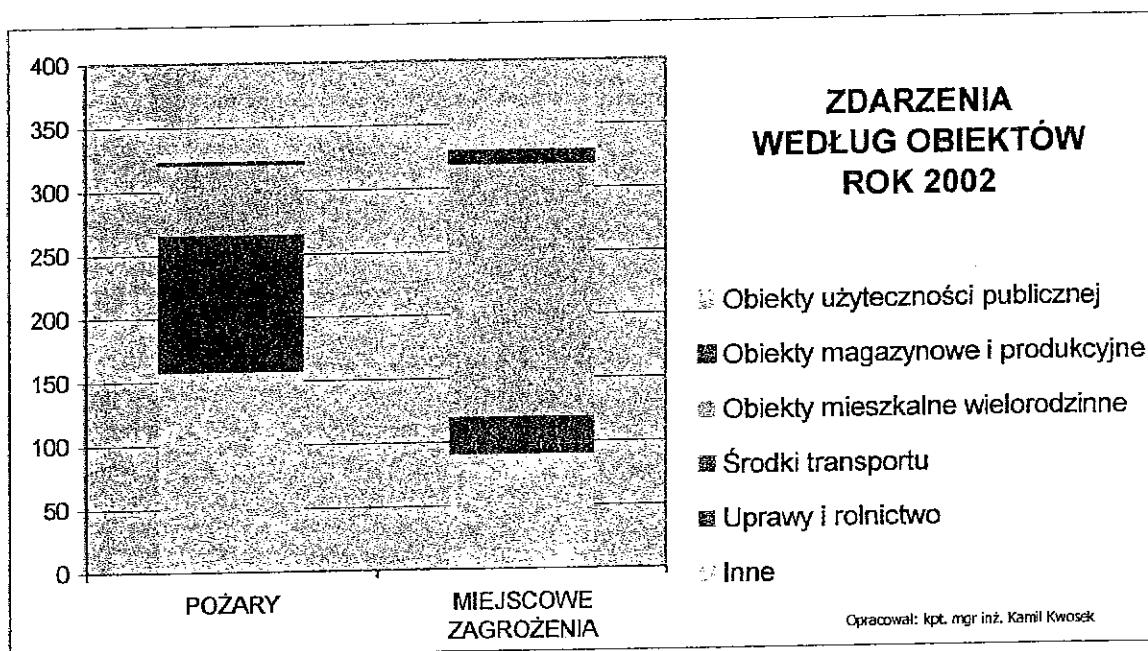
Procentowy udział poszczególnych przyczyn przedstawia poniższy wykres.

4. Zdarzenia według obiektów.

Najwięcej zdarzeń miało miejsce w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych – 256 (w tym 56 pożarów i 200 miejscowych zagrożeń); najwięcej pożarów miało miejsce w uprawach i rolnictwie (w tym pożary traw na nieużytkach) – 90 przypadków w roku 2002; 47 zdarzeń z udziałem środków transportu (w tym 18 pożarów); 37 zdarzeń w obiektach użyteczności publicznej (32 miejscowe zagrożenia i 5 pożarów) i 15 zdarzeń w obiektach produkcyjnych i magazynowych (w tym 12 miejscowych zagrożeń).

Graficzne odwzorowanie przedstawia poniższy wykres.

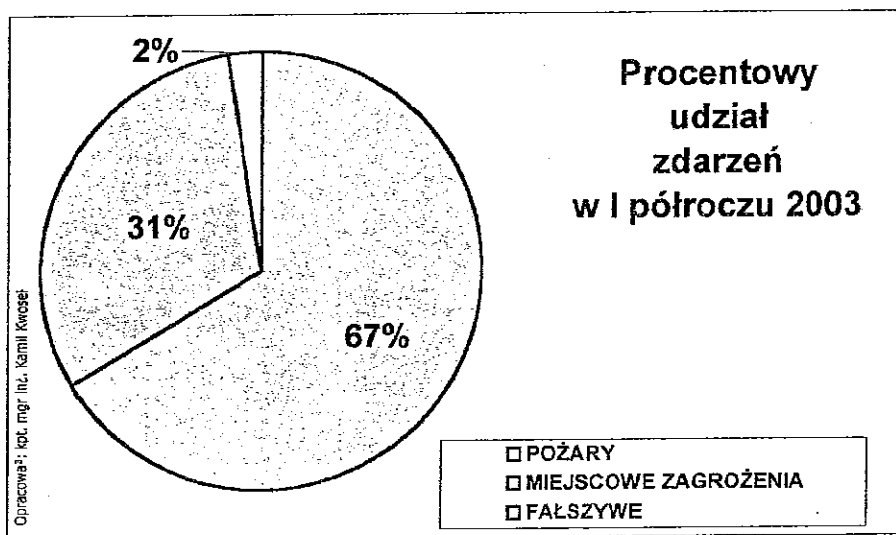
**SPRAWOZDANIE STATYSTYCZNE Z INTERWENCJI
JEDNOSTKI RATOWNICZO –GAŚNICZEJ
W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH
W I PÓŁROCZU 2003**

1. Interwencje według zdarzeń.

W roku w I półroczu 2003 miało miejsce:

- 248 pożarów,
- 117 miejscowych zagrożeń,
- 9 alarmy fałszywe.

Procentowy udział przedstawia wykres.

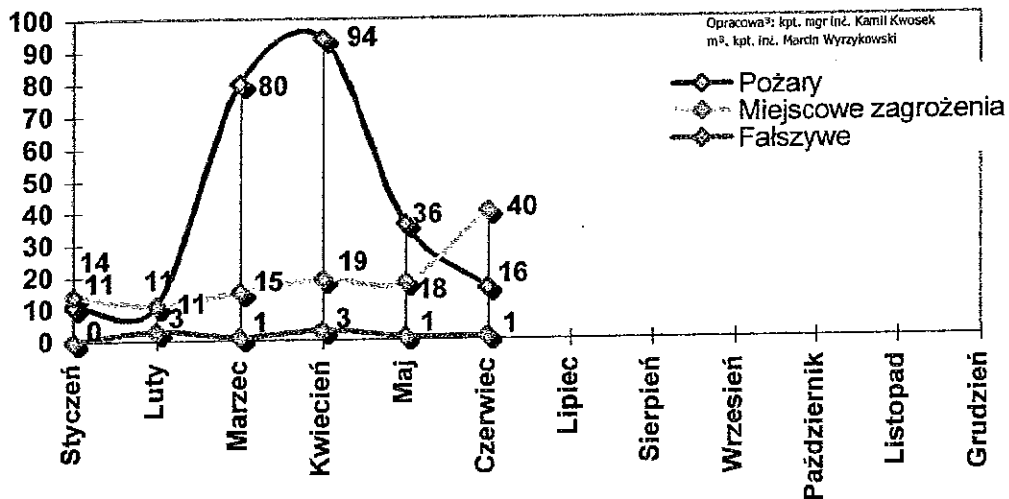
2. Interwencje według miesięcy.

Liczba interwencji jest zróżnicowana w poszczególnych miesiącach roku

– 80 pożarów w marcu i kwietniu to efekt palenia traw.

Falshywe alarmy głównie otrzymywane były poprzez monitoring pożarowy.

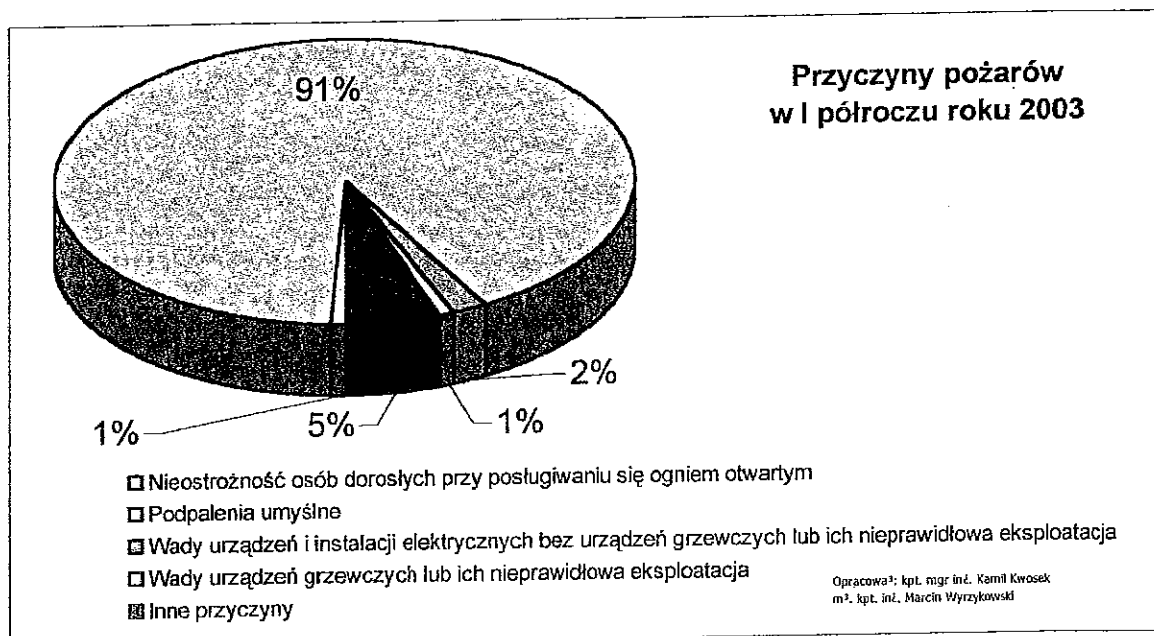
Zdarzenia według miesięcy ich występowania
w I półroczu 2003

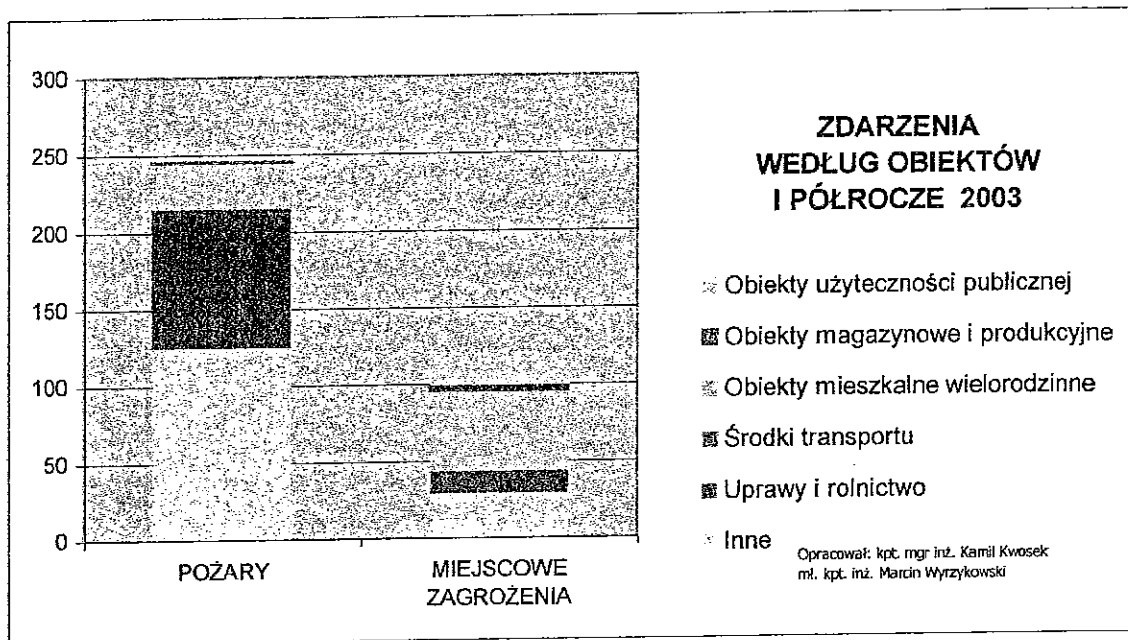
3. Przyczyny pożarów.

Najliczniejszymi pożarami były wzniecone celowo przez człowieka – w 226 przypadkach były to popalenia umyślne, w 7 przypadkach przyczynami były wady lub nieprawidłowa eksploatacja urządzeń elektrycznych (w tym urządzenia grzewcze), nieostro¿ność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym to tylko 2 przypadki w roku I półroczu 2003.

Procentowy udział poszczególnych przyczyn przedstawia poni¿szy wykres.

4. Zdarzenia według obiektów.

Najwięcej zdarzeń miało miejsce w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych – 83 (w tym 30 pożarów i 53 miejscowych zagrożeń); najwięcej pożarów miało miejsce w uprawach i rolnictwie (w tym pożary traw na nieużytkach) – 90 przypadków w I półroczu 2003; 17 zdarzeń z udziałem środków transportu (w tym 5 pożarów); 19 zdarzeń w obiektach użyteczności publicznej (17 miejscowe zagrożenia i 2 pożarów) i 6 zdarzeń w obiektach produkcyjnych i magazynowych (w tym 4 miejscowych zagrożeń).

Wnioski

W celu zwiększenia bezpieczeństwa w transporcie należy zintensyfikować następujące działania :

- dalsza modernizacja niebezpiecznych skrzyżowań i węzłów komunikacyjnych,
- kontrole prewencyjne przewozu ładunków niebezpiecznych przeprowadzane przez policję wspólnie ze strażą pożarną ,
- wybudować drogę łączącą ul. Srokowiecką z ul. Budowlanych,
- wyznaczyć trasy przewozu ładunków niebezpiecznych przez miasto oznakować ulice odpowiednimi znakami w tym zakresie,
- przeanalizować niezbędność wiaduktów o niskich prześwitach i rozważyć możliwości ich rozbiórki.
- rozwiązanie problemu dojazdu do budynków w osiedlach mieszkaniowych, w tym :

- * umieszczenie zakazu parkowania na drogach dojazdowych od strony budynków mieszkalnych i egzekwowanie ich przestrzegania przez Straż Miejską,
- * wybudowanie nowych parkingów,
- * dostosowanie terenów zielonych do wymagań przepisów
- przebudowa sieci przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego, w tym :
 - * zabudowanie hydrantów nadziemnych w sieci miejskiej i osiedlowych,
 - * uniezależnienie ul Srokowieckiej od hydroforni zlokalizowanej w Hucie Jedność,
- budowa systemu bezpieczeństwa w mieście i stworzenie warunków działania Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- wyposażenie Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej w specjalistyczny sprzęt ratowniczy.

VI. OŚRODEK ZAMIEJSCOWY PROKURATURY REJONOWEJ KATOWICE CENTRUM-ZACHÓD z siedzibą w Siemianowicach Śląskich

W roku 2002, jak i pierwszej połowie 2003 działanie Ośrodka Zamiejscowego Prokuratury Rejonowej Katowice Centrum-Zachód w Katowicach z siedzibą w Siemianowicach Śl. skupiły się przede wszystkim na zwalczaniu przestępczości, nadzorze nad czynnościami procesowymi KMP w Siemianowicach Śl. oraz popieraniu wniesionych aktów oskarżenia przed Sądami powszechnymi. Ośrodek Siemianowicki w strukturze organizacyjnej, podlega Prokuraturze Rejonowej Katowice Centrum-Zachód w Katowicach.

Dokonując oceny stanu przestępczości za okres 2002 r. i pierwszą połowę 2003 r. stwierdzić należy co następuje. Nie notowano zbyt dużej ilości spraw o ciężarze gatunkowym, bulwersującym opinię społeczną. Przeważały głównie przestępstwa drobne, które jednakże stanowiły istotną uciążliwość dla mieszkańców miasta, w szczególności występki kradzieży, oraz inne zagrożone karą do 5 lat pozbawienia wolności.

Negatywnym zjawiskiem w pierwszej połowie 2003 r. jest ilość spraw notowanych w tutejszej Prokuraturze. Otóż w roku 2002 wpłynęło 4242 spraw, co stanowi znaczny przyrost w stosunku do 2001. r. W pierwszej połowie 2002 r. zanotowano wpływ spraw na poziomie 1970. Natomiast w pierwszej połowie 2003r. wpłynęło do tutejszej Ośrodka 2143. Stanowi to istotny przyrost, wynoszący około 8,8% i odpowiada utrzymującej się od kilku lat tendencji wzrastającej przestępczości.

Dla pełniejszego zobrazowania przestępczości występującej w Siemianowicach Śląskich można posłużyć się nadto, następującymi danymi dotyczącymi pracy Prokuratury a mianowicie.

W 2002 r. skierowano do sądu, ogółem 735 aktów oskarżenia, z czego 340 w pierwszym półroczu. W pierwszym półroczu 2003 wniesiono 382 akty oskarżenia. Jednakże należy pamiętać o tym, iż w roku 2003 nastąpił również wzrost wpływu spraw, dlatego porównując powyższe dane należy, uznać, iż w stosunku procentowym nie nastąpiła praktycznie żadna zmiana i skuteczność działania Prokuratury utrzymuje się na tym samym, dość wysokim poziomie. Podkreślić, też trzeba, iż skuteczność ta jest bezpośrednią pochodną wykrywalności przestępstw, a to z kolei jest domeną dobrze pracującej Policji.

Ponadto w roku 2002 Sąd na wniosek tutejszej Prokuratury zastosował środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania wobec 76 osób.

Dotyczy to najpoważniejszych kategorii przestępstw.

Środek zapobiegawczy w postaci oddania pod dozór Policji zastosowano wobec 28 osób.

Natomiast w pierwszym półroczu 2003 r. zastosowano wobec podejrzanych tymczasowe aresztowanie w 19 przypadkach, zaś dozór Policji w 23. Na szczególną uwagę zasługuje fakt spadku liczby tymczasowych aresztowań w porównaniu z pierwszym półroczem 2002 r., w którym zanotowano 51 przypadków zastosowania tego środka zapobiegawczego. Potwierdza to spadek liczby przestępstw poważnych, o dużym ciężarze gatunkowym.

VII. SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ, POGOTOWIE RATUNKOWE

Bezpieczeństwo medyczne na terenie miasta Siemianowic Śląskich jest postrzegane w dwóch aspektach, a mianowicie jako bezpieczeństwo z punktu widzenia udzielania pomocy medycznej chorym i poszkodowanym oraz jako bezpieczeństwo pacjentów, personelu medycznego, pracowników i mienia w placówkach medycznych.

Udzielanie pomocy medycznej chorym i poszkodowanym.

W mieście funkcjonuje Stacja Pogotowia Ratunkowego oraz dwa szpitale. W ostatnim okresie w zakresie funkcjonowania Pogotowia Ratunkowego nastąpiły zmiany polegające na likwidacji początkowo ambulatorium pediatrycznego, a następnie także ambulatorium ogólnego. Jest to wynikiem przejęcia opieki ambulatoryjnej przez SPZZOZ Siemianowice, zgodnie z decyzją Kasy Chorych, podtrzymaną przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Nie powoduje to istotnych różnic w zabezpieczeniu mieszkańców w sytuacjach zagrożenia życia, ponieważ pacjent wymagający natychmiastowej pomocy lekarskiej, który zjawi się na terenie Stacji Pogotowia jest traktowany jak dotychczas, a więc udzielana mu jest pomoc medyczna w wymaganym zakresie. Nieporozumienia i tarcia występują sporadycznie z pacjentami, których stan zdrowia nie wymaga natychmiastowej pomocy, a którzy nie chcą przyjąć do wiadomości zaistniałych zmian, traktując Pogotowie Ratunkowe jak poradnię lub bezpłatny punkt pomiaru ciśnienia. Obecnie na terenie Stacji prowadzony jest remont związany ze zmniejszeniem powierzchni zajmowanych pomieszczeń, który odbywa się bez zmian w funkcjonowaniu Stacji.

W Szpitalu Nr 2 całodobowy dyżur pełni Ambulatorium Urazowe Izby Przyjęć. Z jego danych statystycznych wynika, że w I półroczu 2003 r w porównaniu z rokiem 2002 r wzrósł procent z 5,5 do 13,4 ofiar pobić wymagających hospitalizacji. Wskazywałoby to na wzrost brutalizacji tego typu przestępstw. Taka sama tendencja rysuje się w przypadku ilości poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych wymagających hospitalizacji. Tutaj wzrost wynosi z 26,4% do 37,5%. Poszkodowanych w sumie jest mniej, lecz obrażenia są bardziej ciężkie. Jeszcze jedną statystykę stanowi ilość osób pogryzionych przez psy, koty lub szczury. W 2002 r było takich przypadków 240, w I półroczu 2003 r. już 114. Należałoby wobec tego zjawiska zwiększyć uwagę na wałęsające się na terenie

miasta zwierzęta, często bezpańskie, i skutecznie prowadzić akcje ich wyłapywania lub egzekwowania od właścicieli zwierząt odpowiedniego zabezpieczenia w postaci smyczy i kagańców.

Dla zapewnienia coraz sprawniejszej pomocy medycznej chorym i poszkodowanym w najbliższym czasie planowane jest przeniesienie Pogotowia Ratunkowego do budynku Szkoły Podstawowej nr 7, która to zostanie zaadaptowana do tego celu. Przeniesienie pogotowia połączone będzie z umieszczeniem w obrębie Centrum Powiadamiania Ratunkowego stanowiska dyspozytorskiego Pogotowia Ratunkowego. Zbliży to funkcjonowanie służb ratowniczych miasta do standardów europejskich, poprawiając ich współdziałanie.

Ponadto w celu zapewnienia kompleksowej opieki medycznej szczególnie najczęściej poszkodowanym rozpoczęto prace zmierzające do utworzenia do IV 2004 roku Szpitalnego Oddziału Ratunkowego zlokalizowanego w Szpitalu Miejskim Nr 2 w Siemianowicach Śląskich.

Ilość udzielanej pomocy przez Pogotowie Ratunkowe

	Zachorowania	Wypadki i urazy			Reanimacje
		Ogółem	w tym komunikacyjne	Pobicia	
2002	6477	936	86	122	23
I połowa 2003 r.	3511	507	52	67	15

Bezpieczeństwo pacjentów, personelu medycznego, pracowników i mienia w placówkach medycznych.

W kwestii bezpieczeństwa pacjentów, personelu medycznego, pracowników i mienia dyrekcja Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej wielokrotnie poruszała problem zagrożenia bezpieczeństwa pacjentów i personelu Szpitala nr 1. Dopiero dewastacja samochodu lekarza oraz wybite wielkowymiarowej szyby w Izbie Przyjęć spowodowały, że decyzją Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego zostały zamurowane otwory budowlane umożliwiające swobodne wejście na teren Szpitala nr 1 od strony ul. Świerczewskiego. Przystąpiono także do rozbiórki budynku byłego Oddziału Geriatrii stanowiącego miejsce spotkań osób stanowiących zagrożenie

bezpieczeństwa dla w/w. Interwencje SPZZOZ oraz powyższe wydarzenia nie spowodowały jednak zainteresowania się nimi Straży Miejskiej czy Policji. Obszar nie został objęty specjalnym nadzorem patrolowym, nie została też nawiązana współpraca z zatrudnioną przez SPZZOZ firmą ochrony mienia i osób.

Zagrożenie bezpieczeństwa mienia szczególnie miało miejsce w Szpitalu nr 2, gdzie dokonywano włamań do budynku pralni – kuchni oraz dokonano kradzieży komputera z budynku szpitalnego. Dochodzenia w sprawie kradzieży z włamaniem oraz umyślnego wybicia szyby w Izbie Przyjęć zostały umorzone wobec nie wykrycia sprawców przestępstw. Takie zakończenia postępowań dają poczucie bezkarności sprawcom przestępstw. Sporym zagrożeniem bezpieczeństwa dla prawidłowej działalności Szpitala nr 2 jest także parkowanie samochodów w miejscach objętych zakazami wjazdu. Niestety w tych przypadkach Straż Miejska wykazuje małą aktywność.

Reasumując:

- 1) Kierownictwo Pogotowia Ratunkowego stoi na stanowisku, że w zakresie udzielania pomocy medycznej chorym i poszkodowanym współpraca ze wszystkimi służbami miasta Siemianowic Śląskich układa się poprawnie, ze szczególnym uwzględnieniem wzorowej współpracy ze strony Straży Pożarnej oraz Straży Miejskiej.
- 2) Stan bezpieczeństwa pacjentów, personelu medycznego, pracowników i mienia SPZZOZ w I połowie 2003 r w porównaniu z rokiem 2002 pozostaje bez istotnych zmian. Nadal brak jest zainteresowania problemami SPZZOZ ze strony Straży Miejskiej . Obszar szpitali nr 1 i nr 2 nie jest patrolowany, nie nawiązano również współpracy z firmą ochrony zatrudnioną przez SPZZOZ.

VIII. MIEJSKI OŚRODEK OPIEKI SPOŁECZNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śl. realizuje swoje zadania w oparciu o ustawę o pomocy społecznej. Celem pomocy społecznej jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadającym godności człowieka oraz przewyższanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Działania podejmowane przez tut. Ośrodek dotyczą zarówno wymiaru materialnego jak i pracy socjalnej. Problematyka działań podejmowanych wobec rodzin, w tym również wobec dzieci i młodzieży jest bardzo rozległa i ma związek z poprawą stanu bezpieczeństwa w mieście, bo bezpieczeństwo socjalne rodzin oraz działania na rzecz ograniczenia patologii społecznej przekładają się na sytuację dzieci i młodzieży, również na proces demoralizacji i przestępczości nieletnich.

Siemianowice Śl. są miastem o najwyższym w województwie śląskim bezrobociu, które osiągnęło już 31 %. Ta ogromna skala bezrobocia powoduje, że coraz więcej ludzi jest zmuszonych do korzystania z pomocy społecznej, jako jedyne źródła utrzymania. Z powodu ograniczonych środków finansowych wiele rodzin ubiegających się o pomoc – tej pomocy nie otrzymuje, pomimo spełnienia ostrego kryterium kwalifikującego. W ogóle nie wypłaca się zasiłków okresowych, które zgodnie z przeznaczeniem powinny być głównym źródłem utrzymania osób bezrobotnych pozbawionych prawa do zasiłków dla bezrobotnych, po zakończeniu okresu ich wypłacania.

Dla około 1000 rodzin praktycznie pozbawionych środków do życia, jedynym źródłem dochodu jest świadczenie z zabezpieczenia społecznego w postaci: dodatku mieszkaniowego, który najczęściej w całości jest przekazywany na konto administratora i w pełni nie pokrywa czynszu, zasiłku rodzinnego czy dodatku pielęgnacyjnego – w sytuacji, gdy wymaga tego zły stan zdrowia.

Brak środków z budżetu Państwa na zasiłki okresowe powoduje, że udzielanie pomocy w całości spadło na barki gminy i w br. przedstawia się następująco :

- około 800 osób / rodzin otrzymuje pomoc w postaci zasiłków celowych, które wypłacane są jednorazowo lub w miesięcznych ratach i zależnie od struktury rodziny i jej dochodu są to kwoty w granicy 10 – 100 zł (średnio 25 zł na osobę na miesiąc).

- do miesiąca czerwca około 600 osób korzystało z pomocy w formie opłacenia 1 gorącego posiłku dziennie
 - około 1300 uczniów w okresie roku szkolnego miało opłacony obiad w szkole
- Udziela się również pomocy na zakup niezbędnego obuwia oraz zasilków na leki, lecz także limitowanych do kwoty 100 zł na miesiąc, przy zastosowaniu ostrych kryteriów dochodowych. Analiza przyznawanej pomocy w odniesieniu do 1 osoby wskazuje, że jest to średnio 1 zł na dzień, czego skutkiem jest to, że ludzie po prostu głodują. Kwota ta nie zabezpiecza potrzeb nawet na poziomie biologicznym. To ubóstwo, czy mówiąc wprost nędza, których doświadcza coraz więcej ludzi wywołuje wtórne, negatywne skutki społeczne jak kryzys rodziny, alkoholizm, przemoc, demoralizacja, a przede wszystkim wzrost przestępczości, kradzieże.

Na podstawie dokumentów będących w posiadaniu tutaj. Ośrodka można również stwierdzić, że większości rodzin nie stać na bieżące regulowanie wydatków mieszkaniowych. Około 80 % klientów nie opłaca na bieżąco czynszu. W 70 rodzinach orzeczono eksmisję z lokalu mieszkalnego. Sytuacja ta z pewnością wymaga podjęcia wielokierunkowych środków zaradczych. Biorąc pod uwagę działania z zakresu pomocy społecznej na poprawę stanu bezpieczeństwa (głównie socjalnego) wpływ ma głównie pozyskanie środków zarówno z budżetu państwa na zasiłki okresowe (o które niejednokrotnie występował Ośrodek) jak i zwiększenie środków z budżetu gminy.

Istotnym elementem byłoby również tworzenie sieci przy uwzględnieniu priorytetu świetlic środowiskowych dla najbardziej zagrożonych dzielnic miasta, do których uczęszczałyby dzieci z rodzin dotkniętych patologią, niewydolnych wychowawczo. Projekt taki został zawarty w „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Siemianowic Śl.” w części dotyczącej pomocy społecznej.

Działania podejmowane przez tutaj. Ośrodek na rzecz poprawy bezpieczeństwa w mieście w sposób pośredni, to również świadczenie pracy socjalnej. Jest to działalność mająca na celu wspomaganie osób, rodzin, grup społecznych w zaspakajaniu ich potrzeb, lepszym przystosowaniu do zasad życia społecznego, w poprawie pozycji społecznej. Jest to profesja, obejmująca działania mające na celu poprawę warunków życia jednostki i społeczeństwa oraz złagodzenie ludzkiego cierpienia i rozwiązywanie problemów społecznych. Obejmuje ona profesjonalną pomoc dla jednostek, rodzin, grup i społeczności, aby wzmocnić lub przywrócić

ich zdolność do optymalnego funkcjonowania i stworzyć sprzyjające temu warunki społeczne.

W praktyce pracownicy socjalni zajmują się problemami, które zagrażają prawidłowemu funkcjonowaniu społeczeństwa. Jedną z form prowadzonej w tym Ośrodku pracy socjalnej jest poradnictwo prawne. Pozwy o rozwód i alimenty biorą swe przyczyny prawie zawsze z przemocy w rodzinie, alkoholizmu jednego z małżonków, braku troski o rodzinę.

Dla przykładu w 2002 roku było udzielonych porad prawnych 230 osobom / rodzinom. Możliwość uzyskania bezpłatnej pomocy prawnej dla wielu klientów Ośrodka stanowi często rzeczywistą pomoc w ochronie dzieci przed zagrożeniem przemocą i demoralizacją, przerywa często przenoszenie negatywnych wzorców zachowań. Pracownicy socjalni w swej pracy stosują również procedurę „Niebieskiej Karty”, którą aktualnie jest objętych 11 rodzin. Zgodnie z procedurą informacje uzyskane przez pracownika socjalnego przekazywane są – za zgodą klientki – do Komendy Miejskiej Policji. Gdy „Niebieska Karta” wypełniana jest na Policji, prośba o pomoc jest przekazywana do tego Ośrodka. Dalsze działania podejmowane są w ścisłej współpracy przez dzielnicowego i pracownika socjalnego i obejmują stały kontakt z zainteresowanym oraz sporządzanie dokumentacji. Najistotniejszą jednak sprawą w pracy z osobami doznającymi przemocy jest zapewnienie im bezpieczeństwa. W szczególnie drastycznych sytuacjach powinno dochodzić do odizolowania osób poszkodowanych od sprawcy. Dlatego tak istotnym wydaje się utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej o co tutaj Ośrodek zabiegał już kilkakrotnie (od 1997 roku).

Opracowany przez MOPS projekt przewiduje stworzenie warunków dla całonocowego pobytu i holistycznej pomocy maltretowanym żonom i dzieciom, dzieciom uciekającym przed pijanymi rodzicami, nieletnim matkom z dzieckiem itp. Mimo zatwierdzenia projektu Ośrodka Interwencji Kryzysowej we wspomnianej już wcześniej „ Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych” jako zabezpieczającej priorytetowe potrzeby mieszkańców miasta przez zapewnienie schronienia, wyżywienia i terapii ofiarom przemocy rodzinnej nie doczekał się on realizacji. Obecnie pojawiła się szansa realizacji projektu – zgodnie z propozycją Prezydenta Miasta – Ośrodek Interwencji Kryzysowej byłby zlokalizowany w budynku, gdzie ma być utworzone Centrum Zarządzania Kryzysowego.

IX. ZESPÓŁ PLACÓWEK OŚWIATOWYCH I ŻŁOBKÓW.

Planem poprawy bezpieczeństwa w roku 2002 oraz w I półroczu 2003 objęto ogółem 22 placówki oświatowe.

Szkoły i placówki oświatowe działają w następujących zakresach:

1. Nawiązywania kontaktu z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie problematyki nieletnich w celu podejmowania i prowadzenia działań profilaktyczno – edukacyjnych oraz praktycznych w zakresie zwalczania i ograniczania patologii społecznych oraz organizacji czasu wolnego.
2. Współorganizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w zakresie:
 - a) Realizacji programu "**W zdrowym ciele zdrowy duch**" (SKS w każdej szkole, współzawodnictwo sportowe szkół, wyjazdy sekcji rowerowej, pieszej koła SKKT Siemianowice, inne)
 - b) Wykorzystania bazy lokalowej placówek oświatowych do organizacji otwartych zajęć pozalekcyjnych.
3. Wypracowania wzorców postępowania i właściwych postaw wobec alkoholu i narkotyków, poprzez :
 - a) udział w spektaklu nawiązującego tematycznie do zapobiegania nałogom,
 - b) edukację na temat uzależnień dla dzieci i rodziców,
 - c) terapię indywidualną i grupową z dziećmi i rodzicami,
 - d) zajęcia warsztatowe i grupowe dla rodziców.
4. Program "**Bezpieczna szkoła**" - eliminacja przemocy w szkołach. Wypracowanie zasad stałej współpracy dyrekcji szkół ze specjalistą do spraw nieletnich i dzielnicowymi Komendy Miejskiej Policji.

W zakresie wyżej wymienionych działań, placówki oświatowe, między innymi realizują :

Szkoła Podstawowa Nr 1 - uczestniczy w programie "**Bezpieczna droga**"; współpracuje z Siemianowickim Stowarzyszeniem Pomocy Ofiarom Przestępstw (program skierowany do rodziców i dzieci klas V i VI); realizuje program z funduszu przeciwalkoholowego "**Drogowskaz -JUNIOR**" (w ramach tego programu uczniowie uczestniczą w zajęciach teatralnych, muzycznych, plastycznych; nauczyciele organizują również popołudniowe wyjścia do teatru, opery).

Zespół Szkół Nr 2 (Szkoła Podstawowa Nr 2 i Gimnazjum Nr 2) - działania profilaktyczne realizowane są w trzech obszarach:

- profilaktyka prozdrowotna,
- przeciwdziałanie absencji nieusprawiedliwionej,
- przeciwdziałanie przemocy i agresji,

a opracowane są w Szkolnym Programie Profilaktyki. Obejmuje ona uczniów i rodziców. Realizowany jest program **antynikotynowy "Znajdź właściwe rozwiązanie"**, w ramach którego przeprowadzono konkurs plastyczny.

W kwietniu br. szkoła ogłosiła międzyszkolny konkurs plastyczny na plakat pod hasłem **"Nie pije(, nie palę, nie biorę"**.

Szkoła Podstawowa Nr 3 - w szkole funkcjonuje program profilaktyki środowiskowej **"Żyj kolorowo"** przy współudziale Urzędu Miasta w Siemianowicach Śląskich i obejmuje zajęcia sportowe, komputerowe, teatralne, muzyczno - ruchowe, ekologiczne, profilaktyczne realizujące **"Elementarz siedmiu kroków"**. W szkole działa szkolny program przeciwdziałania agresji **"STOP dla przemocy"**, zorganizowano również akcję **"Nie zamykaj oczu"**. Akcja ta miała na celu przeciwdziałać przemocy -zorganizowano system dyżurów uczniowskich w budynku i na boisku szkolnym; powołano uczniowski patrol wspierający pracę dyżurnych i informujący o wszelkich przejawach agresji w szkole, zainstalowano „skrzynki kontaktowe”, do których uczniowie wrzucają informacje o przejawach agresji w szkole. Uczniowie mogą również korzystać z zajęć pozalekcyjnych (kółko muzyczne, ekologiczne, sportowe). Organizuje się spotkania dla dzieci i rodziców z Policją i Strażą Pożarną.

Szkoła Podstawowa Nr 4 - w szkole realizowane są warsztaty dla nauczycieli na temat **"Agresja w szkole"**, dla rodziców uczniów Klas IV,V,VI- prelekcja dotycząca narkotyków w szkole, zajęcia warsztatowe dla uczniów dotyczące zagrożeń związanych z narkotykami, tytonie i alkoholem. W szkole funkcjonuje program profilaktyczny opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno - wychowawczej w szkole przy użyciu ankiety, analizy dokumentacji szkolnej oraz analizy dokumentacji z uczestnictwa w realizowanych dotychczas programach profilaktycznych w szkole **"Twój czas"**, **"Edukacja zdrowotna w klasach I-III"**.

Szkoła Podstawowa Nr 5 - prowadzony jest program profilaktyczny "*Wygrywa zdrowie - Wybierz sam*", pogadanki na temat bezpiecznego zachowania się prowadzone przez Policjantów. Pedagog szkolny prowadzi cykl zajęć dotyczących profilaktyki antynarkotykowej wśród dzieci i rodziców, natomiast dla rodziców spotkania mające na celu pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych dzieci w różnym wieku. Prowadzone są również zajęcia pozalekcyjne z informatyki, plastyki, zajęcia artystyczne i sportowe kończące się o godz. 17.30.

Szkoła Podstawowa Nr 6 - w szkole realizowane są programy profilaktyczne "*Alternatywy 6*" i Program przeciwdziałania destrukcyjnym zachowaniom dzieci i młodzieży. Konflikty między uczniami rozwiązywane są przez wychowawców, pedagoga i psychologa.

Szkoła Podstawowa Nr 7 - wprowadzono program profilaktyczny "*Przybij 5 i 10*" (poprzedzony ankietami dla uczniów, rodziców, nauczycieli) - w ramach tego programu raz w tygodniu (środa) organizowane są spotkania socjo - terapeutyczne dla uczniów i rodziców; prowadzone są zajęcia w kołach zainteresowań do godz. 17.30; w trzech grupach odrabiane są zadania domowe do godziny 16.30 dla uczniów mających problemy w nauce.

Zespół Szkół Sportowych (Szkoła Podstawowa Nr 8, Szkoła Podstawowa Nr 12, Gimnazjum Nr 1 i V Liceum Ogólnokształcące) - codziennie prowadzone są zajęcia sportowe do godz. 18.15 (na basenie do godz. 19.15).

Szkoła Podstawowa Nr 11 - wprowadzony został program profilaktyczny "*Podaj dłoń*", w ramach którego prowadzonych jest 6 kółek: sportowe, kulinarne, plastyczno -muzyczne, socjoterapeutyczne, komputerowe, matematyczne.

Szkoła Podstawowa Nr 13 - realizuje program profilaktyczny "Stryzek" muzyczne, plastyczne, fotograficzne, taneczne, teatralne, sportowe, spotkania redakcji gazetki "Dobry Duszek". Zaplanowany jest program terapeutyczny z psychologiem.

Zespół Szkół Nr 3 (Szkoła Podstawowa Nr 15 i Gimnazjum Nr 3) - w szkole realizowane są następujące programy profilaktyczne: "*Jak żyć z ludźmi*", "*Spójrz inaczej*" oraz autorski program pedagoga szkolnego "*Między nami*". Realizacja tych programów przebiega w następujących formach: warsztaty, lekcje wychowawcze, prelekcje, spotkania.

Zespół Szkół Nr 1 (Szkoła Podstawowa Nr 16 i Gimnazjum Nr 5) - w szkole realizowany jest program "*Przyszłość*", w ramach którego prowadzone są zajęcia pozalekcyjne - "*Świat Bajek*" i "*Klub Młodego Ekologa*". Prowadzone są również zajęcia z klasami na godzinach wychowawczych w formie zajęć warsztatowych dostosowanych do potrzeb klasy. W szkole działa grupa samokształceniowa nauczycieli realizująca program - "*Przemoc w szkole*".

Szkoła Podstawowa Nr 20 - w szkole realizowany jest program "*Trzeźwa Przyszłość*" w ramach profilaktyki uzależnień finansowany przez Urząd Miasta oraz szkolny program profilaktyczny dotyczący zapobieganiu zachowań agresywnych.

Szkoła Podstawowa Nr 21, Gimnazjum Nr 4 - Prowadzone są programy profilaktyki uzależnień, psycho - profilaktyki i ekologii "*Od Ojcowizny do Ojczyzny i Unii Europejskiej*", "*Przemoc i agresja - jak się im przeciwstawiać*", "*Co każdy powinien wiedzieć o AIDS*", "*Destruktywny wpływ sekt na osobowość człowieka*" oraz szkolny program profilaktyki.

I Liceum Ogólnokształcące - Szkolny program obejmuje narkomanię, alkoholizm, nikotynę, przemoc - forma: pogadanki, spotkania z Policjantem realizowane na różnych przedmiotach. Zajęcia pozalekcyjne trwają do 19.00 (informatyczne, sportowe, muzyczne, plastyczne, matematyczne, klub debat).

II Liceum Ogólnokształcące - szkoła realizuje program profilaktyczny finansowany z budżetu miasta pod nazwą "*Być wolnym*". Program kontynuowany jest czwarty rok z kolei i obejmuje zajęcia pozalekcyjne, spotkania, prelekcje.

Zespół Szkół Techniczno - Usługowych - w szkole założony został Klub Psychologiczny, Problemowo - Dyskusyjny, w ramach którego realizowany jest program profilaktyki antyalkoholowej *NOE* (uczestniczy w nim 300 uczniów), prowadzone są warsztaty terapii zajęciowej (plastyczne, internetowe, sportowe). Młodzież uczestniczyła m.in. w spektaklu profilaktycznym "*Biały Marsz*"- z Krakowa, organizowane są również wycieczki np. do Wrocławia lub wyjścia do teatru. Zorganizowano pierwszy szkolny rajd "*Czystość*" propagujący aktywny, prozdrowotny sposób spędzania wolnego czasu. W ramach zajęć plastycznych

młodzież wykonała ozdoby świąteczne ofiarowane pensjonariuszom domów opieki społecznej w Siemianowicach Śląskich

Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących "MERITUM" - wprowadzony jest program profilaktyczny "*Świadomość nie musi przyjść za późno*" - autorstwa Adriana Kowalczyka, w ramach którego prowadzone są zajęcia rekreacyjno ruchowe (narciarstwo alpejskie, tenis stołowy, zespołowe gry sportowe, ćwiczenia muzyczno - ruchowe), kółka przedmiotowe (np. fizyka, informatyka), zajęcia teatralne, spotkania z psychologiem.

W programie uczestniczą wszyscy uczniowie, zaangażowanych jest większość nauczycieli.

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych - opracowano „Szkołny Plan Profilaktyki” w ramach którego prowadzone są przez pedagoga i psychologa zajęcia terapeutyczne odbywające się w godzinach pozalekcyjnych; prowadzone są przez wychowawców OHP zajęcia wychowawcze; działa Klub Młodzieżowy, w ramach którego funkcjonuje wolontarialnie Klub Filmowy i Krąg Dyskusyjny. W świetlicy szkolnej, która czynna jest do godziny 17.30, uczniowie mogą korzystać z gier komputerowych i planszowych. Działa Uczniowski Klub Sportowy w sekcjach: piłki nożnej i tenisa stołowego. W soboty w godzinach 17.00 - 20.00 odbywają się zajęcia sportowe na sali gimnastycznej.

Młodzieżowy Dom Kultury skupia dzieci i młodzież z różnych części miasta o określonych zamiłowaniach kulturalnych. Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży ogranicza popełnienie czynu karnego. Ponadto wdrożono w placówkach oświatowych program "Rzuć palenie" pod patronatem Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Katowicach. Efekty są widoczne, niektórzy nauczyciele aby dać przykład młodzieży przestali palić papierosy, mobilizując przez to młodzież. We wszystkich placówkach oświatowych przeprowadzono bezpłatne prelekcje dla klas gimnazjalnych na temat szkodliwości palenia. W bieżącym roku szkolnym 2003/2004 w celu ograniczenia przestępczości oraz innych zjawisk patologicznych zamierza się zaangażować rady rodziców w każdej szkole w celu wspomagania wychowawców w działaniu na rzecz poprawy bezpieczeństwa i udzielenia szerokiej pomocy dzieciom i młodzieży.

Dyrekcje wyżej wymienionych placówek współpracują z Policją i Strażą Miejską oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Stwierdzono,

że szczególną pomoc otrzymują placówki ze strony Straży Miejskiej. W szczególności pomoc ta jest otrzymywana w nietypowych dla szkół w okresach:

- dzień wagarowicza

- dni wolne od zajęć szkolnych - ferie wiosenne i letnie,

ponieważ w tym czasie brak bliższego kontaktu wychowawcy z dziećmi i młodzieżą, zachodzi niebezpieczeństwo wykroczeń tj.: drobne kradzieże, dewastacja mienia czy bójki. Pomimo, że dyrekcje na codzień dają sobie radę, to w szczególnych wypadkach interwencja tych służb jest potrzebna.

Minimalizowaniu tych zjawisk sprzyjają także organizowane spotkania rodziców z wychowawcami, podczas których jest możliwość naświetlenia problemu wychowawczego dziecka oraz wyegzekwowanie od rodziców realizacji zapisów art. 18 ustawy o systemie oświaty a szczególnie pkt. 2 tj. spełnianie obowiązku szkolnego (Dz.U. Nr 67, poz. 329 z 1996 r. późno zm.).

Należy również nadmienić, że dużą pomoc otrzymują Dyrekcje placówek z Urzędu Miasta w zakresie środków finansowych na prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, które aktywizują dzieci i młodzież oraz mobilizują do wykazania swoich uzdolnień.

X. STOWARZYSZENIA DZIAŁAJĄCE NA TERENIE MIASTA NA RZECZ POPRAWY STANU BEZPIECZEŃSTWA

Do najważniejszych stowarzyszeń i organizacji działających w obrębie bezpieczeństwa należy wymienić **Ochotniczą Straż Pożarną, Siemianowickie Stowarzyszenie Pomocy Ofiarom Przestępstw.**

Ochotnicza Straż Pożarna liczy na dzień dzisiejszy 20 członków. W swojej działalności wspomaga działania Państwowej Straży Pożarnej. W chwili obecnej trwają prace nad włączeniem OSP w Krajowy System Ratowniczy. Pierwszym krokiem (podjął go Wydział ZKiOL) było zapewnienie właściwego obiegu informacji, a przede wszystkim możliwość błyskawicznego powiadomienia o konieczności przybycia. W tym celu zakupiono i wyposażono strażaków w nowoczesny system powiadamiania oparty na telefonii komórkowej sieci „ERA”.

W 2002 roku OSP, oprócz dyżurowania, uczestniczyła w następujących akcjach :

- wyjazdy do pożarów
- likwidacja nawisów śnieżnych,
- pomoc w wyciąganiu pługów śnieżnych,
- zabezpieczenie imprez w Amfiteatrze Miejskim,
- pompowanie wody w czasie intensywnych opadów deszczu,
- zabezpieczanie planu filmowego na terenie Huty Kościuszko,
- zabezpieczanie spotkań wyborczych

W roku 2002 odbyło się 45 zbiórek szkoleniowych średnia obecność - 15 strażaków.

W roku 2003, oprócz dyżurowania, uczestniczyła w następujących akcjach :

- wyjazdy do pożarów 25 razy,
- przycinanie drzew
- zabezpieczenie miasta w czasie wyjazdu jednostek PSP do innych miast,
- zabezpieczenie imprez w Amfiteatrze Miejskim,

Na przywołanie do zdarzeń za każdym razem przybywało 12 strażaków.

Siemianowickie Stowarzyszenie Pomocy Ofiarom Przestępstw w Siemianowicach Śląskich liczy 59 członków zwyczajnych.

W pierwszej połowie 2003 r. członkowie Stowarzyszenia podczas 50 dyżurów przyjęli 645 osób, którym udzielono pomocy w załatwieniu 765 spraw. Członkowie Stowarzyszenia z własnej inicjatywy powiadomili w 23 przypadkach Policję

o przestępstwach, w 5 przypadkach Prokuraturę Rejonową i w 4 przypadkach Sąd Rodzinny i Nieletnich w Katowicach. W 11 sprawach zwrócono się pisemnie do Urzędów Centralnych w Warszawie z prośbami o interwencję, w 12 przypadkach zwracano się do Urzędów Miast województwa śląskiego z interwencjami i w 36 przypadkach do innych instytucji.

Członkowie Stowarzyszenia przeprowadzili 31 prelekcji w szkołach średnich i gimnazjalnych z młodzieżą, w których udział wzięło 727 uczniów oraz 2 prelekcje dla rodziców, w których udział wzięły 193 osoby. Podczas prelekcji z młodzieżą i rodzicami zwrócono szczególną uwagę na bezpieczeństwo powszechne, przestępstwa przeciwko rodzinie, jak również uprawnienia wynikające z Polskiej Karty Praw Ofiary.

Stowarzyszenie na bieżąco realizuje program "Bezpieczna Polska" i strategię antykorupcyjną współdziałając w tym zakresie z organami ścigania.

Członkowie Stowarzyszenia podczas dyżurów przepracowali społecznie 12.075 godzin co daje 204 godziny pracy społecznej na jednego członka Stowarzyszenia w ciągu I półrocza.

Członkowie Stowarzyszenia oprócz pełnienia dyżurów stacjonarnych w czasie przyjęć obywateli w miejscu swojego zamieszkania propagują ideę praworządności, jak również podnoszą świadomość i kulturę prawną.

Działający w Stowarzyszeniu psychologowie objęli opieką psychologiczną 17 osób. Podczas dyżurów przyjmowani są interesanci z terenu całego województwa śląskiego, którzy potrzebują pomocy prawnej, gdyż są ofiarami przestępstw. Podjęto inicjatywę utworzenia na terenie miasta Siemianowice Śląskie Ośrodka Mediacji w związku z wejściem w życie od dnia 1.07.2003 r. instytucji mediatora po zmianie przepisów Kodeksu Postępowania Karnego.

Cztery osoby posiadają uprawnienia do prowadzenia mediacji i są na liście mediatorów w Sądzie Apelacyjnym. Pozostali członkowie Ośrodka będą przeszkoleni w późniejszym okresie czasu przez Polskie Centrum Mediacji w Warszawie, do którego zgłoszono osoby odpowiadające warunkom jakie powinien spełniać mediator.

Działalność Stowarzyszenia jest działalnością prowadzoną na zasadach wolontariatu i korzystający z pomocy obywatele nie ponoszą żadnych kosztów za udzielaną im pomoc.

SSPOP w Siemianowicach Śląskich planuje od września 2003 r. rozpoczęcie programu mającego na celu opiekę nad dziećmi z traumą psychiczną (uraz w wyniku

stosowania przemocy psychicznej i fizycznej, w tym dzieci alkoholików), których sytuacja przykuwa uwagę członków Stowarzyszenia już od dłuższego czasu. W świetlicy PCK przy ul. Śmiłowskiego postanowiono utworzyć świetlicę terapeutyczną z zajęciami popołudniowymi dla tych dzieci, połączoną z jednym posiłkiem, suplementacją magnezem i pomocą szkolną (po szczegółowych rozmowach), we współpracy z dyrektorami szkół i pedagogami szkolnymi w ramach zajęć grupowych prowadzonych również przez wolontariuszy (stażystów, uczniów, studentów) przewiduje się:

- bajkoterapię, psychodramę i teatrzyk,
- muzykoterapię z psychorysunkiem,
- tańce,
- naukę mnemotechnik,
- szybką naukę podstaw trzech języków obcych,
- gry i zajęcia sportowe i ruchowe,
- poradnictwo i psychoedukację dla rodziców,
- klub "pozytywnego myślenia" dla rodziców.

Ustawową działalność w dziedzinie poprawy stanu bezpieczeństwa na terenie miasta prowadzi również **Komisja Bezpieczeństwa i Porządku**.

Komisja została powołana Zarządzeniem Nr 8/2002 Prezydenta Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 29.03.2002 r.

Zgodnie z art. 38 a pkt.1 ustawy z dnia 05 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. Nr 142 / 2002, poz. 1592 wraz z późniejszymi zmianami) do zadań komisji bezpieczeństwa i porządku należy m.in. :

- przygotowanie projektu powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- opiniowanie projektów innych programów współdziałania Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży oraz jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

I. W poprzedniej kadencji odbyły się 2 posiedzenia. Do najważniejszych spraw poruszanych przez Komisję w 2002 r. należy wymienić :

- ocenę prawidłowości procedur postępowania w ustaleniu osoby odpowiedzialnej za katastrofę budowlaną przy ul. Michałkowickiej w styczniu 2002 r.
- ocena zasadności i prawidłowości procedur postępowania w przypadku wyburzenia budynku byłej Cechowni na terenie kopalni „Michał”,
- ocena realizacji programów mających na celu poprawę bezpieczeństwa obywateli na terenie miasta m.in. :
 - „Harmonogramu realizacji poprawy stanu bezpieczeństwa w mieście ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i dzieci na lata 2001 – 2005” ,
 - „Programu działań na rzecz podniesienia poziomu bezpieczeństwa kobiet w zakresie edukacji wiktyologicznej, prawnej i ćwiczeń samoobrony”
- omówienie projektu porozumienia pomiędzy KMP a firmą ochrony osób i mienia mającą na celu zwiększenie bezpieczeństwa obywateli na terenach chronionych,
- omówienie spraw dewastacji budynków poprzez malowanie ich ścian.

II. W roku 2003 r. Zarządzeniem Nr 89/03 Prezydenta Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 10 lutego 2003 r. dokonano zmiany składu osobowego Komisji.

Członkowie Komisji zostali „przydzieleni” do bloków tematycznych np. blok porządkowy, blok prewencyjno-wychowawczy, blok komunalny, blok kryminalny i w tym zakresie prowadzą swoją działalność społeczną. Dla przykładu członkowie Komisji zajmujący się blokiem porządkowym, wraz ze służbami miejskimi, dokonali przeglądu wiosennego miasta co m.in. pozwoliło na wskazanie firmom i osobom odpowiedzialnym za utrzymanie czystości gdzie należy zaprowadzić porządek. Do końca czerwca br. odbyły się 4 posiedzenia, w trakcie których poruszano między innymi takie problemy jak :

- sytuacja na terenie miasta związanej z Hutą Jedność S.A.,
- omówienie dalszych kierunków działania zmierzających do poprawy bezpieczeństwa na terenie miasta Siemianowic Śląskich oraz stopnia realizacji i uzupełnienie o nowe zagadnienia „Harmonogramu realizacji poprawy stanu bezpieczeństwa w mieście.....”
- rozpatrzenie możliwości utworzenia i funkcjonowania na terenie miasta:

- Placówki opiekuńczo-wychowawczej i Ośrodka Interwencji Kryzysowej, oraz możliwości prowadzenia polityki informacyjnej przez MOPS w sprawie pozyskiwania przez Powiatowy Urząd Pracy rodzin mogących służyć jako pogotowie opiekuńcze dla nieletnich.

- zainspirowanie spotkania z zarządcami nieruchomości poświęconego bezpieczeństwu na terenie miasta.

Celem tego spotkania było przekazanie zarządcom nieruchomości uwag i wytycznych dotyczących takich spraw jak :

- bezpieczeństwa pożarowego i przepisów porządkowych,
- bezpieczeństwa i odpowiedzialności prawnej zarządców nieruchomości i właścicieli pojazdów za nieprawidłowe parkowanie.

- rozważenie propozycji KMP dokonania zmian w organizacji ruchu drogowego dotyczącego ograniczenia przejazdów przez centrum miasta i osiedla mieszkaniowe pojazdów z niebezpiecznymi substancjami chemicznymi.

XI. WNIOSKI

Wszyscy chcemy czuć się bezpiecznie. Aby do tego stanu doprowadzić czeka nas dużo wysiłku i pracy włożonej w celu poprawy stanu bezpieczeństwa. Trzeba jednak pamiętać o jednej zasadzie. Może trudniej jest przeciwdziałać zagrożeniom, gdyż jest to wysiłek nieobliczalny, niewymierny, czasami niedostrzegany, lecz w efekcie końcowym przynoszący odpowiedni efekt. Dlatego chcąc stosować skuteczną profilaktykę nie można zapominać o najważniejszej kierującej nią zasadzie. Profilaktyka to proces, a nie doraźne – akcyjne działanie. Nie zlikwidujemy jednym posunięciem administracyjnym narkomanii, nie oduczmy młodzieży pić alkohol, palić papierosów, zatrzymać przemoc itp. Przeciwdziałanie wszelkim przejawom zła musi następować systematycznie przy dużym wsparciu i zaangażowaniu wszystkich zainteresowanych czynników społecznych (instytucji, zrzeszeń, stowarzyszeń i pojedynczych osób). Dlatego proponujemy podjęcie działań w zakresach:

- przeciwdziałania przestępczości,
- profilaktyczno – wychowawczym,
- utrzymania porządku,
- komunalnym,
- sytuacji kryzysowych,
- informacyjnym

W zakresie przeciwdziałania przestępczości.

Przestępczość jest tym zjawiskiem, które najbardziej spośród wszystkich objawów patologii społecznej wpływa, na ocenę stanu bezpieczeństwa. Nie może to dziwić gdy weźmie się pod uwagę to, iż zakres tego pojęcia obejmuje czyny różnej wagi, poczynając od najdrobniejszego naruszenia nietykalności cielesnej, poprzez kradzieże i wiele innych przestępstw, kończąc na rozbojach, zabójstwach i bardzo groźnej przestępczości zorganizowanej. Przestępstwo jest atakiem na najważniejsze dobra jakimi człowiek dysponuje, wśród których wymienić można własność, godność, wolność, zdrowie i życie.

Im mniejsze poczucie bezpieczeństwa u obywateli tym większe poczucie zagrożenia przestępstwami. Podjęcie odpowiednich działań w celu ograniczenia wszelkiej przestępczości, a szczególnie przejawiającej się w najpoważniejszych

przestępstwach, nie wymaga uzasadnienia, gdyż przemawia za tym wzgląd na ochronę dóbr potencjalnych ofiar.

Warto jednakże zwrócić uwagę także i na to, że zapobieganie przestępczości i jej ograniczanie ma także inny, zapewne mniej ważny, wszakże warty uwzględnienia aspekt. Chroni ono nie tylko potencjalną ofiarę lecz także potencjalnego sprawcę przed następstwami przestępstwa, które może popełnić. Skazanie pociąga za sobą rozliczne skutki, przede wszystkim prawne choć nie wyłącznie. Ma to szczególne znaczenie przede wszystkim dla ludzi popełniających przestępstwa we wczesnych latach życia. Stąd też dążenie do zapobiegania i ograniczania przestępczości, aczkolwiek uzasadnione przede wszystkim ochrona potencjalnych ofiar, daje pozytywne rezultaty także i w tym, na ogół pomijanym zakresie.

Jako główne cele działań w dalszej działalności w celu poprawy stanu bezpieczeństwa należy wskazać :

- skuteczne zwalczanie przestępczości zorganizowanej (rynek narkotykowy, gangi i inne grupy przestępcze) – jej osłabianie i rozpraszenie,
- przeciwdziałanie popełnianiu i skuteczne ściganie sprawców ciężkich i brutalnych przestępstw (rozboje, pobicie i wymuszenia),
- zwalczanie przestępczości pospolitej (np. kradzieże: kieszonkowe, mienia, samochodów, włamania),
- ograniczenie przestępczości nieletnich i wybryków chuligańskich.

W zakresie profilaktyczno – wychowawczym.

Obecnie panuje powszechne przekonanie, w pełni uzasadnione wynikami licznych badań, iż o wiele bardziej skuteczne od samej walki z istniejącymi przejawami patologii społecznej jest wcześniejsze, to jest przed wystąpieniem objawów patologicznych, podejmowanie wszelkich działań zapobiegawczych. Oczywistym jest, że nawet najtrafniej zaprojektowana i zastosowana prewencja nie może w pełni uniemożliwić występowania patologii społecznych. Stąd też najlepiej rozwinięte działania prewencyjne nie wykluczają działań represyjnych. Jednakże zasadność uwzględniania działań prewencyjnych, a nawet ich preferowania, wynika z tego, iż zapobieżenie patologii społecznej obniża całokształtowy koszt walki z nią, co najmniej ze względu na wyłączenie w ten sposób

konieczności ponoszenia kosztów związanych z likwidowaniem skutków zachowań patologicznych.

Działania prewencyjne przyjmować winny nie tylko postać działań utrudniających rozwój zjawisk patologicznych (np. patrolowanie miejsc w których działają dealerzy narkotyków) lecz także postać działań zachęcających zagrożonych patologiami społecznymi do zachowań pozytywnych (na przykład rozwijanie form pozytywnego spędzania czasu wolnego).

Stąd też należy działać w następujących kierunkach mających na celu :

- zapobieganie powstawaniu zagrożeń,
- likwidacja skutków zagrożeń,
- przeciwdziałanie patologiom społecznym: narkomanii, alkoholizmowi, itp.,
- poszerzenie możliwości dla aktywnych form spędzania czasu,
- wprowadzenie nowych i realizacja bieżących programów edukacyjnych (ogólnych i specjalistycznych) na temat zagrożeń,
- tworzenie i realizacja programów kierunkowych,
- rozpoznawanie i monitorowanie zagrożeń poprzez formy instytucjonalne i społeczne.

W zakresie utrzymania porządku.

Brak przestrzegania norm porządkowych, zarówno w znaczeniu szerokim (jakkolwiek naruszenia przepisów regulujących postępowanie w miejscach publicznych) jak i dosłownym (brud, bałagan itp.) ma znaczący wpływ na stopień poczucia bezpieczeństwa (zagrożenia). Uzasadniony jest pogląd, że człowiek funkcjonujący w zadbanym i estetycznym otoczeniu jest mniej skłonny do zachowań sprzecznych z zasadami postępowania w miejscach publicznych bowiem czuje dysonans pomiędzy estetycznym otoczeniem a nieodpowiednim zachowaniem.

Natomiast brud, bałagan, widoczne zaniedbanie stanowią jakby zachętę do dostosowania swego zachowania do otoczenia.

Ponadto brak przestrzegania norm porządkowych w zakresie działalności publicznej, szczególnie gdy nie spotyka się z odpowiednią reakcją represyjną, oddziałuje negatywnie na tych, którzy są świadomi istnienia takiego układu, obniżając skuteczność nakazu odpowiedniego zachowania gdyż jest namacalnym dowodem, że normy prawne można bezkarnie łamać. Osłabienie nakazu właściwego

postępowania w zakresie jednej dziedziny ludzkiej działalności daje negatywne następstwa także i w innych dziedzinach.

Stąd uzasadnionym jest uwzględnienie, w dalszej działalności wszystkich odpowiedzialnych za porządek, następujących celów związanych z normami porządkowymi :

- utrzymanie porządku w mieście, a w szczególności w miejscach publicznych,
- zapewnienie przestrzegania norm prawnych (przede wszystkim dotyczących porządku),
- podejmowanie działań zmierzających do podnoszenia estetyki miasta, w szczególności miejsc publicznych,
- kontrola prawidłowego prowadzenia działalności publicznej przez różne podmioty.

W zakresie komunalnym.

Współczesny człowiek znaczną ilość czasu przeznaczają na przemieszczanie się w przestrzeni : dojazd (dojeżdżenie) do miejsca pracy (nauki) i powrót do domu, kontakty rodzinne i towarzyskie, wyjazdy wakacyjne i w dni wolne od pracy oraz coraz częstsze wyjazdy (niejednokrotnie całą rodziną) do centrów handlowych. Odczucie stopnia bezpieczeństwa (zagrożenia) związane z tymi sytuacjami ma istotne znaczenie dla globalnego poczucia bezpieczeństwa (zagrożenia). Szczególne znaczenie ma to w odniesieniu do dzieci, które nie tylko prawie codziennie poświęcają znaczną ilość czasu na dojeżdżenie (dojazd) do szkoły, lecz również niemalą część dnia przebywają poza domem w miejscach przeznaczonych do zabawy, nierzadko położonych w pobliżu szlaków komunikacyjnych. Ponadto dzieci (szczególnie młodsze) nie są wyposażone w wystarczający mechanizm obronny (umiejętność przewidywania pewnych sytuacji stwarzających szczególne zagrożenia, znajomość przepisów ruchu drogowego), co powoduje iż są bardziej narażone na wszelkie zagrożenia związane z komunikacją.

Trzeba podkreślić, iż zagrożenia związane z komunikacją w znacznym stopniu mogą być przewidywane w oparciu o analizę miejscowych i czasowych nasileń ruchu, stanu dróg, konfiguracji terenu a nawet pewnych lokalnych (na ogół złych) przyzwyczajęń uczestników ruchu drogowego.

Stąd też głównymi celami, do których osiągnięcia należy dążyć winny być :

- poprawa bezpieczeństwa w ruchu kołowym poprzez dalszą modernizację niebezpiecznych skrzyżowań i węzłów komunikacyjnych,
- wyznaczenie dróg przewozu ładunków niebezpiecznych oraz kontrola ich przewozu przez odpowiednie służby,
- poprawa bezpieczeństwa pieszych (ze szczególnym uwzględnieniem dzieci),
- rozwiązanie problemu dojazdu do budynków w osiedlach mieszkaniowych pojazdów służb ratowniczych,
- wzmocnienie nadzoru na ulicach w zakresie właściwego funkcjonowania wszystkich elementów składowych komunikacji,
- zastosowanie środków obniżających zagrożenia.

W zakresie sytuacji kryzysowych.

Zagrożenia wynikające z sytuacji kryzysowych, ze względu na stosunkową rzadkość takich wydarzeń, raczej nie mają zasadniczego wpływu na rzeczywisty stan bezpieczeństwa. Na ogół nie są odczuwane w codziennym życiu. Jednakże zasięg takich zdarzeń, potencjalne zagrożenie dużej liczby osób, ich spektakularny charakter i wynikające stąd zainteresowanie ludzi nimi, a wreszcie realność wymknięcia się spod kontroli sprawiają, iż w społecznej ocenie stanu bezpieczeństwa (zagrożenia) odgrywają istotną rolę. Stąd też muszą być uwzględniane w działalności na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa, tym bardziej, iż niektóre z tych zagrożeń na terenie Siemianowic Śląskich mogą mieć większe znaczenie niż na innych terenach. Wiąże się to ze znacznym stopniem industrializacji i rozbudowaną infrastrukturą miejską.

Ponadto trzeba zwrócić uwagę na to, iż niektóre zagrożenia wiążą się bezpośrednio ze złą jakością technologii oraz pracy, na przykład w zakresie budownictwa z okresu rozwoju miasta (wszelkie instalacje , przede wszystkim gazowe, ale także o czym się coraz częściej mówi „wielka płyta”, czy też zagrożenia wynikające z obszarów płytkiego wydobywania kopalnictwa węglowego i starych szybów na terenie miasta w szczególności osiedle Tuwima).

Dla stworzenia realnych podstaw ograniczenia potencjalnych zagrożeń w tym zakresie wskazać trzeba na konieczność realizacji następujących celów :

- usprawnienie reakcji na zagrożenie klęskami żywiołowymi (powódź, pożar, uwalnianie się toksycznych środków przemysłowych, katastrofa budowlana) poprzez dalszą kontynuację budowy systemu bezpieczeństwa w mieście opartym na Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego
- stałe doposażanie, w miarę posiadanych środków finansowych, wyposażenie służb ratowniczych w specjalistyczny sprzęt ratowniczy
- ograniczenie zasięgu występujących zagrożeń poprzez podejmowanie stanowczych kroków np. w kierunku zmiany położenia linii energetycznych, zieleni znajdujących się w pobliżu domów mieszkalnych, a uniemożliwiających ewakuację oraz prowadzenie działań ratowniczych,
- prowadzenie działań prewencyjnych,
- likwidacja skutków zagrożeń.

W zakresie informacyjnym

Założenie kompleksowości działań prowadzi do zaangażowania w realizację wielu organizacji, instytucji, przedstawicieli społeczności lokalnych, grup opiniotwórczych i wreszcie poszczególnych obywateli. Nie do pomyślenia jest skuteczna realizacja działań, wykonywanych przez wiele podmiotów bez jasnych, jednoznacznych informacji, przepływających sprawnie pomiędzy wszystkimi jego uczestnikami. Dotychczasowe doświadczenia w realizacji wszelkich wspólnych działań, niekoniecznie w zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa, wskazują na to, iż problem sprawnego przepływu informacji stanowi „wąskie gardło” każdego takiego działania.

Z doświadczeń związanych z działaniami na rzecz podnoszenia stanu bezpieczeństwa realizowanymi czy to w Polsce czy też za granicą, jednoznacznie wynika, iż bez rzeczywistego włączenia się w te działania ogółu mieszkańców terenu, nie można zakładać oczekiwanych rezultatów. Stąd konieczność szerokiego (co do ilości informowanych i co do zakresu treściowego) informowania

(wstępnie, na bieżąco w trakcie realizacji) mieszkańców miasta o wszelkich podejmowanych działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa. Winien być przygotowany dokładny plan działań informacyjnych z uwzględnieniem zakresu treściowego i ustaleniem działań kierunkowych (szczególnie informacje dla wybranych segmentów ludności). Bardzo istotne znaczenie ma informacja bieżąca, która jest znacząca dla przekonania mieszkańców o słuszności podjętych działań, konsekwencji i osiągniętych sukcesach (nawet drobnych czy częściowych). Ma to istotne znaczenie dla podtrzymania zaangażowania mieszkańców w realizację działań a także zachęcenia dotychczas niezaangażowanych.

Informacje takie winny być połączone z jednoznacznym określeniem przewidywanych środków zaradczych.

